

Bulletin

Postaumaat

verschijnt driemaandelijks

Géén bijeenkomst in juni!
Wel een grote schriftelijke veiling.

Alle informatie hierover is te vinden
in de agenda op bladzijde 1 in dit bulletin.

mei 2020

187

Bestuur

Voorzitter:

J.W.M.T. Schaminée, Postbus 34, 5830 AA Boxmeer
Telefoon 06-46143917

Secretaris:

H.A. Wolf, Laantje van Sibbes 14, 2351 EN Leiderdorp
Telefoon 071-5893209 - E-mail: secretaris@postuumaat.nl

Penningmeester:

P. Portheine, Iroko 159, 3315 PN Dordrecht
Telefoon 06-53277806
E-mail: penningmeester@postuumaat.nl
IBAN: NL65 ABNA 0620 1355 22
ten name van Penningmeester Postuumaat, Dordrecht.

Adviseur:

W.M.A. de Rooij, Postbus 1051, 5140 CB Waalwijk
Telefoon 0416-331451
E-mail: postzegelboekjes@postuumaat.nl

Ereleden: S.J. Delfos, P. Portheine en W.M.A. de Rooij

Leden van verdienste: P.M. Dek, J. Oosterboer,
H. de Ruiter en M. Struijs

Contributie

De contributie bedraagt 30 euro per jaar (Nederland)
Voor leden in het buitenland: 40 euro per jaar
Losse nummers van het Bulletin kosten 5 euro per stuk.

Ledenadministratie

W.J. Stoker, Zwolsestraat 13F, 2587 TX Den Haag
Telefoon 070-3586449 of 06-53178137
IBAN: NL82 ABNA 0568 1142 13 ten name van Pzv. Post-
uumaat Contributie. E-mail: administratie@postuumaat.nl

**Overname van artikelen uit de Postuumaat Bulletins is
alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van het
Bestuur. Bronvermelding is verplicht.**

Postuumaatdiensten

Nieuwtjesdienst 1: *nieuwe postzegelboekjes van alle landen
- ook Nederland.*

W.M.A. de Rooij, Postbus 1051, 5140 CB Waalwijk,
overige gegevens zie onder 'Bestuur'
IBAN: NL88 ABNA 0568 1145 90 ten name van Postzegel-
vereniging Postuumaat Nieuwtjesdienst 1, Waalwijk.

Nieuwtjesdienst 2: *rolzegels van Nederland.*

M.A.J. Wolff, Marnixstraat 142 11, 1015 WZ Amsterdam,
telefoon 020-6228424, e-mail: rolzegels@postuumaat.nl
IBAN: NL63 ABNA 0568 1143 61 ten name van Postzegel-
vereniging Postuumaat Nieuwtjesdienst 2.

Veilingmeester (tijdelijk):

H. de Ruiter, Koningsvarenstraat 23, 1531 SH Wormer
telefoon 075-6421018, e-mail H.de.Ruiter@quicknet.nl
IBAN: NL26ABNA0568114639 ten name van Postzegel-
vereniging Postuumaat Veiling.

Keuringscommissie:

W.M.A. de Rooij, Postbus 1051, 5140 CB Waalwijk.
Zie ook 'Bestuur'. Postzegelboekjes gehele wereld.

Postuumaat op het internet: www.postuumaat.nl

Webmaster: mevr. L. Vieveen, e-mailadres:
webmaster@postuumaat.nl

Ontwerp omslag Bulletin Postuumaat:

Nicolien van der Keur en Norbert Vitha

Advertentietarieven:

1/1 pag.: € 64; 1/2 pag.: € 40; 1/4 pag.: € 23; 1/8 pag.: € 14

Ledenannonces zijn gratis (twee regels, exclusief adres).

Nieuwsbrief

Het bestuur heeft in samenwerking met webmaster Lia Vieveen in april 2020 een Nieuwsbrief ontwikkeld. Daarmee wordt een ieder sneller geïnformeerd, niet alleen over postzegelnieuwtjes, maar ook over zaken zoals het wel of niet doorgaan van bijeenkomsten. De coronacrisis is zo'n actuele omstandigheid. Het Bulletin blijft overigens gewoon verschijnen.

Postaumaat en corona? Wij gaan door!

Het afgelasten van de bijeenkomst van 14 maart jl. was geenszins een capitulatie voor het coronavirus. Als Postaumaat zijn wij een dynamische club met veel enthousiaste leden die ervoor zorgen dat wij er voor onze leden zijn en blijven, misschien nog wel meer dan u gewend was.

Het Bulletin blijft onverminderd verschijnen en de website wordt welbewust in toenemende mate ingezet om u over actualiteiten te informeren. Zowel op het gebied van de filatelie als op organisatorisch gebied. Bovendien ontvangt u als lid met enige regelmaat per e-mail een Nieuwsbrief om u zoveel mogelijk over actualiteiten binnen onze vereniging te informeren. Zo blijven wij bij de tijd en verslaan wij het virus.

Voorlopig treft u ons niet in een stand op een beurs, zoals laatstelijk op 25 en 26 januari jl. in Hilversum (zie foto). Maar via onze website zijn wij dagelijks te bezoeken en wordt u zeer frequent geïnformeerd over hetgeen voor u als lid relevant en de moeite waard is! Houd vol en bezoek ons regelmatig want wij gaan gewoon door!

Johan Schaminée
voorzitter

AGENDA voor de rest van het jaar 2020

Ook Postaumaat kampt met de gevolgen van het coronavirus. Om die reden is de bijeenkomst van 14 maart 2020 afgelast. Het bestuur heeft besloten als volgt verder te gaan:

1. Bulletin 187 wordt net als Bulletin 186 opgemaakt, geprint en verzonden door BladNL te Maarssen.
Het verschijnt eind mei 2020.

2. **De bijeenkomst van zaterdag 13 juni 2020 gaat niet door.**

3. **Veiling 186 (maart 2020) wordt herhaald als geheel schriftelijke veiling 187. Leden hebben tot 7 juni 2020 de gelegenheid om te bieden of een eerdere bieding te wijzigen of in te trekken.** Ik verwijs de leden naar de kavellijst en afbeeldingen in Bulletin 186 blz. 35 t/m 38. Deze staan ook op www.postaumaat.nl (klik bovenaan op 'Veiling').

4. **Zend uw biedingen aan:**
H. de Ruiter,
Koningsvarenstraat 23,
1531 SH WORMER
of per e-mail aan: h.de.ruiter@quicknet.nl.

5. Het bestuur gaat ervan uit dat de bijeenkomst op **zaterdag 19 september 2020** wel doorgaat. In dat geval zal er ook weer een zaalveiling worden gehouden. Mocht die bijeenkomst toch moeten vervallen, dan wordt deze veiling ook via schriftelijke biedingen afgedaan. Dit nieuws, inclusief de uiterste inzenddatum, zal dan opnieuw via een e-mail nieuwsbrief en op de website bekend worden gemaakt.

6. Op **zaterdag 12 december 2020** streeft het bestuur naar een traditioneel grote veiling op een traditioneel goed bezochte bijeenkomst. Dit nieuws, inclusief de uiterste inzenddatum, zal dan opnieuw via een e-mail nieuwsbrief en op de website bekend worden gemaakt.

Wij wensen alle leden toe dat zij en hun dierbaren deze periode goed doorstaan en dat wij hen op een volgende bijeenkomst gezond en wel kunnen begroeten.

Privacy gewaarborgd

We vinden het belangrijk te vermelden dat deze Nieuwsbrief naar elk lid afzonderlijk wordt gestuurd, zonder dat anderen zijn of haar naam of e-mail adres kunnen zien. Uw privacy is daarmee geheel gewaarborgd.

Een woord van dank en waardering van Aad en Noortje

Op 2 maart jl. enkele dagen na het verschijnen van Bulletin 186 ontving ik een bijzonder hartelijk bericht van onze vorige hoofdredactie, Aad Knikman en Noortje Krikhaar. Aan de wens van Aad om zijn dank en waardering mede namens Noortje over te brengen aan onze leden, inzenders van bijdragen voor het Bulletin en onze rubrieksredacteurs voldoe ik uiteraard graag. Onderstaand treft u de integrale tekst aan van hun hartelijke reactie.

Beste Johan,

Afgelopen zaterdag viel Postaumaat Bulletin 186 (februari 2020) bij me in de bus. Alleen al dat simpele feit maakte me gelukkig, want ik heb de afgelopen weken vaak aan het blad moeten denken, bezorgd als ik was over de vraag hoe het nu verder moest. Dat het gelukt bleek om op tijd een volwaardig nummer te produceren was een hele opluchting voor me. En kennismakend van de inhoud van het bewuste nummer werd ik alleen nog maar gelukkiger, want het werd al snel duidelijk dat de gezamenlijke inspanning van een aantal trouwe Postaumaat-leden gekoppeld aan de keuze van een nieuwe drukker tot een prachtig resultaat had geleid.

Het blad ziet er werkelijk schitterend uit en ik ben heel blij dat de overgang van 'oude stijl' naar 'nieuwe stijl' geruisloos is verlopen. Ik heb daar grote bewondering voor, want het is me nogal wat om op een rijdende trein te springen, de vaart erin te houden en een geslaagd eindproduct – 44 pagina's dik maar liefst –

af te leveren. Complimenten dus, oftewel 'respect' zoals dat tegenwoordig heet. Ik hoop dat je deze complimenten zult willen doorgeven aan iedereen die bij de overstap van oud naar nieuw betrokken was, in het bijzonder de rubriekschrijvers waarmee Noortje en ik de afgelopen jaren zo plezierig hebben mogen samenwerken.

Veel dank ook voor de vriendelijke woorden die je in nummer 186 aan Noortje en mij hebt willen wijden. De pijn in het hart waarvan je gewag maakt is ook bij Noortje en mij aanwezig. We zullen de plezierige contacten met Postaumaat missen. Gelukkig blijven we lid van de vereniging, zodat we ons toch nog (zij het wat meer op afstand) van het wel en wee van de vereniging op de hoogte kunnen stellen.

Noortje en ik wensen de vereniging Postaumaat natuurlijk het allerbeste. En hetzelfde geldt voor al die betrokken en sympathieke Postaumaat-leden die er met hun bijdragen voor hebben gezorgd dat er in de afgelopen jaren elk kwartaal weer een interessant bulletin kon worden samengesteld. Het was een genoegen om daaraan een bijdrage te mogen leveren! Nogmaals dank voor alles en

hartelijke groeten van

Aad Knikman

...en ook van Noortje natuurlijk.

Johan Schaminée
voorzitter

Oud-secretaris Gert Kuijt op 22 maart overleden

Niet iedereen heeft hem gekend. Hij was inmiddels ook al enige tijd geen lid meer. Maar op deze plaats willen we Gert wel gedenken.

Gert was lid sinds 1976. Op 13 december 1980 werd hij tot secretaris gekozen van de Kontaktgroep Verzamelaars Automaatboekjes en Rolzegels (zo heetten we toen nog) als opvolger van Henk Witpen. Gert, beroepsmatig werkzaam als rector van een scholengemeenschap, kweet zich zorgvuldig van zijn taak en menige bestuursvergadering vond plaats in huize Kuijt in Ridderkerk. Natuurlijk was hij ook als

verzamelaar actief. Hij nam met zijn verzamelingen loket- en automaatstroken diverse malen deel aan exposities. Hij heeft deze toen nog erg moderne verzamelgebieden op die wijze op de (tentoonstellings) kaart gezet.

In december 1987 – na inmiddels naar Alphen aan den Rijn en Ermelo verhuisd te zijn – nam hij afscheid en vond onze vereniging in Paul Dek een nieuwe secretaris. Gert overleed op 84-jarige leeftijd.

Walter de Rooij

Financieel overzicht 2019 / Balans 2019 / Begroting 2020

De kascommissie, bestaande uit mevrouw H. van Grootheest en de heer P. Houdewind, heeft de financiële stukken van 2019 gecontroleerd en in orde bevonden. Het bestuur stelt –gelet op de bijzondere omstandigheden van dit moment- voor de leden de gelegenheid te geven om tot uiterlijk 15 juni 2020 vragen, opmerkingen, instemming, pluimen of bezwaren aan de penningmeester te zenden (penningmeester@postamaat.nl). Indien daaruit geen afkeuring naar voren komt, beschouwt het bestuur dit

als statutaire instemming van de leden met het in 2019 gevoerde financiële beleid. Daarmee wordt het bestuur gedéchargeerd. Indien op deze wijze ook de begroting 2020 kan worden aangenomen, stelt het bestuur dat vast. De heer Houdewind heeft aangegeven dat hij zijn plaats in de Kascommissie ter beschikking stelt. Het bestuur wil hem in de septemberbijeenkomst bedanken voor zijn jarenlange inzet. Tevens verzoekt het bestuur aan kandidaat-kascommissieleden zich bij de secretaris te melden.

Financieel overzicht 2019

Door Paul Portheine, penningmeester

	Werkelijk	Begroot		Werkelijk	Begroot
Contributie	4.910,00	4.975,00	Bulletin drukkosten	3.165,36	3.100,00
Veilingopbrengst	1.612,87	250,00	Bulletin handling, verpakking	0,00	0,00
Opbrengst nieuwtjesdiensten	336,76	300,00	Bulletin porto	650,73	620,00
Opbrengst rondzending	53,22	0,00	Zaalhuur	700,00	700,00
Prijsvragen en verlotingen	0,00	0,00	Redactie	1.600,00	1.600,00
Diverse verkopen	0,00	0,00	Propaganda	126,87	250,00
Rente	0,00	0,00	Abo DBZ	0,00	0,00
Giften	0,00	0,00	Website & Internet	1.114,91	1.000,00
Jubilumzegels 40 jr.	0,00	0,00	Bestuurskosten	629,65	600,00
Nadelig saldo	764,71	2.565,00	Relatiekosten, jubilea	14,95	0,00
			Verzekering	0,00	50,00
			Ledenadministratie	150,78	50,00
			Drukwerk, kantoorartikelen	0,00	0,00
			Bankkosten	-489,24	120,00
			Algemene kosten	13,55	0,00
			Batig saldo		0,00
	7.677,56	8.090,00		7.677,56	8.090,00

Balans per 31-12-2019

Door Paul Portheine, penningmeester

	2019	2018		2019	2018
Voorraad jubileumzegels	894,05	2.103,40	Algemene reserve	10.435,43	11.198,14
Depotbedrag PTT	55,00	55,00	Crediteuren	-76,08	356,55
ABN-AMRO	12.401,98	9.321,29	Rondzending/ND/veiling	0,00	0,00
ABN-AMRO spaarrekening	0,00	0,00	Vooruitbetaling contributie	0,00	0,00
			Kruisposten	0,00	25,00
Voorschotten nieuwtjesdiensten	0,00	0,00	Abo Maandblad		0,00
Voorschot rondzending	0,00	0,00	Nog te betalen posten	3.043,68	0,00
Voorschot veiling	0,00	0,00			
Voorschot ledenadministratie	50,00	50,00			
Nog te ontvangen rente	0,00	0,00			
Te ontvangen posten	0,00	50,00			
Debiteuren					
	13.401,03	11.579,69		13.403,03	11.579,69

Begroting 2020

Door Paul Portheine, penningmeester

Contributie	5.200,00	Bulletin drukkosten	4.200,00
Veilingopbrengst	250,00	Bulletin handling/verp.	0,00
Opbrengst ND	200,00	Bulletin porto	700,00
Opbrengst rondzending	0,00	Zaalhuur	700,00
Prijsvragen en verlotingen	0,00	Propaganda	250,00
Jubileumzegels	2.500,00	Internet	1.000,00
Rente	0,00	Bestuurskosten	600,00
Giften	0,00	Relatiekosten, jubilea	50,00
Nadelig saldo	0,00	Verzekering	50,00
		Administratiekosten	70,00
		Redactie	0,00
		Bankkosten	80,00
		Batig saldo	450,00
	EUR 8.150,00		EUR 8.150,00

Persoonlijke postzegels

door
J.W.M.T. Schaminée, Boxmeer

Afbeelding 01

Afbeelding 02

Het decemberkader

Opnieuw problemen en vertraging bij het invoeren van het decemberkader in de applicatie

In mijn vorige bijdrage meldde ik al dat de verkrijgbaarheid van de persoonlijke postzegels met het decemberkader dit jaar erg lang doorliep. Op 2 februari jl. besloot ik daarom nog maar een bestelling te doen. Deze werd keurig op 4 februari uitgeleverd, ofschoon de ordernummers tegenwoordig geen indicatie meer geven voor de besteldatum is het wel leuk deze zeer laat bestelde

persoonlijke postzegels te tonen (Afb. 01 en 02). Op 4 februari in de ochtend controleerde ik nog even de betreffende website en waren deze zegels nog steeds te bestellen. Toen ik echter rond 14.50 uur opnieuw even op de website keek, bleek het decemberkader verdwenen. De conclusie is dan ook dat men waarschijnlijk vergeten was de besteloptie van deze persoonlijke postzegels te verwijderen.

Afbeelding 03

Afbeelding 04

Afbeelding 05

Afbeelding 06

Het gouden kader

Nieuwe uitgiften serie De Fabeltjeskrant

De serie postzegelvelletjes ter gelegenheid van de herdenking van 50 jaar De Fabeltjeskrant werd per 17 maart uitgebreid met 4 nieuwe uitgaven met afbeeldingen van Zaza Zebra (Afb. 03), Bor de Wolf (Afb. 04), Isadora Paradijsvogel (Afb. 05) en Mister Maraboe (Afb. 06). De verkoopprijs van deze via de Collect Club te bestellen zegelvelletjes bedraagt inmiddels € 6,65 per stuk, € 0,20 hoger dan de vorige uitgave. Per gekocht velletje steunt

u via PostNL de Stichting Kinderpostzegels met een bedrag van € 2,20 zijnde het verschil tussen de frankeerwaarde en de kostprijs. Bij de vorige uitgave was dat nog een bedrag van € 2,10 per velletje. De consument als filantroop, zouden we kunnen zeggen, mogelijk gemaakt door PostNL. De artikelnummers voor bestelling bij de Collect Club zijn respectievelijk 782563, 782564, 782565 en 782567. De velletjes zijn gedrukt bij JESP te Haarlem in Offsetdruk.

Afb. 07

Afb. 08

Het grijze kader

In Collect nr. 102 Voorjaar 2020 is op pagina 15 een leuk artikel opgenomen met achtergrondinformatie over een nieuwe serie van postzegelvelletjes met het grijze kader gewijd aan het werk van Rien Poortvliet. De serie bestaat uit 12 verschillende velletjes met elk drie zegels met verschillende afbeeldingen. Het grootste deel van het gehele zegelvelletje is voorzien van afbeeldingen die bij het thema van de zegels passen. Voor de liefhebbers van het werk van Rien Poortvliet, en dat zijn waarschijnlijk heel veel Nederlanders gezien de populariteit van zijn boeken, zijn dit echte collectors items! De velletjes zijn ontworpen door Yvonne Warmerdam.

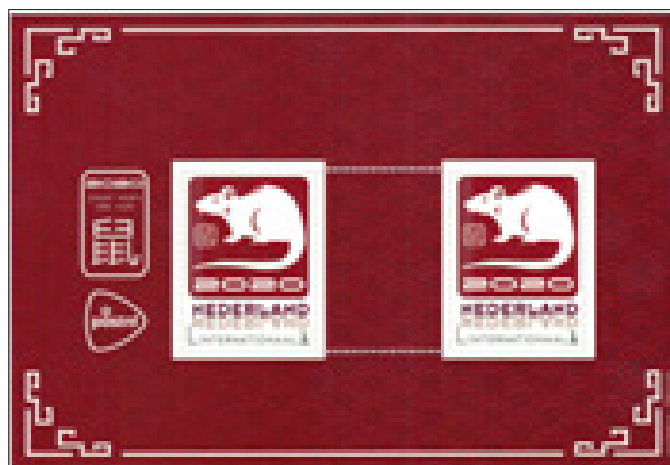
Het eerste velletje heeft als thema: Ons Koningshuis (Afb. 07) en toont fraaie kunstwerken waarop de drie opeenvolgende koninginnen van ons land zijn afgebeeld: Wilhelmina, Juliana en Beatrix. Het tweede velletje heeft als titel: Jong Wild en toont prachtige tekeningen en schilderwerk van diverse jonge vogels en zoog-

Afb. 09

dieren (Afb. 08). Het laatste velletje dat dit kwartaal is uitgegeven heeft als thema: Te hooi en te gras en toont fraaie afbeeldingen van huisdieren op de boerderij (Afb. 09).

De bestelnummers zijn respectievelijk 800 011, 800 012 en 800 013. De velletjes zijn gedrukt in Rasterdiepdruk (RDD) bij JESP te Haarlem. De kostprijs bedraagt € 3,00 per velletje.

Afbeelding 10

Het oude paarse kader

In de langlopende serie tekens van de Chinese dierenriem is officieel op 1 februari 2020 een nieuwe uitgifte verschenen bestaande uit een zegelvelletje met twee zegels met de afbeelding van een rat (Afb. 10). Ondanks deze uitgiftedatum staat dit velletje op de sluitingsdatum van de kopij, 27 april, nog steeds niet vermeld op de website van de Collect Club afgebeeld. Het velletje is gedrukt in Offset bij JESP Securityprinters te Haarlem en is overigens wel gewoon te bestellen bij de Collect Club voor € 3,00 (Artikelnummer 780035).

Johan Schaminée 27.04.2020

Opbrengsten veiling 185, december 2019

101	60,-	102	16,-	103	260,-	104	16,-
105	30,-	106	11,-	107	8,-	108	14,-
109	48,-	110	20,-	111	22,-	112	40,-
113	38,-	114	28,-	115	21,-	116	50,-
117	48,-	118	8,-	119	36,-	120	5,-
121	100,-	122	10,-	123	40,-	124	13,-
125	17,-	126	26,-	127	10,-	128	10,-
129	14,-	131	34,-	132	19,-	133	36,-
134	40,-	135	70,-	136	8,-	137	45,-
139	10,-	140	8,-	141	8,-	142	1,-
143	1,-	144	4,-	145	4,-	146	25,-
147	50,-	148	42,-	149	20,-	150	50,-
151	42,-	152	20,-	153	6,-	154	21,-
155	4,-	156	4,-	157	19,-	158	4,-
159	10,-	160	4,-	161	21,-	163	42,-
164	10,-	165	20,-	166	8,-	167	10,-
168	25,-	169	10,-	170	1,-	171	20,-
172	30,-	174	15,-	175	10,-	176	10,-
177	25,-	178	4,-	180	8,-	181	10,-
183	15,-	184	30,-	185	5,-	187	65,-
189	5,-	191	22,-	193	20,-	195	30,-
199	13,-	200	8,-	202	14,-	203	65,-
204	36,-	206	30,-	207	20,-	208	1,-
209	3,-	211	2,-	212	30,-	214	4,-
215	2,-	216	9,-	219	21,-	220	1,-
221	5,-	224	10,-	227	4,-	228	2,-
230	4,-	231	18,-	232	34,-	233	150,-
234	650,-	235	400,-	237	20,-	238	10,-
239	110,-	240	5,-	241	4,-	242	18,-
244	10,-	246	18,-	247	6,-	248	36,-
249	11,-	251	3,-	252	30,-	253	44,-
255	8,-	256	4,-	257	1,-	258	2,-
259	44,-	261	24,-	262	65,-	264	13,-
265	13,-	267	13,-	269	18,-	271	16,-
272	22,-	273	18,-	274	22,-	275	54,-
276	13,-	277	14,-	278	18,-	279	5,-
281	34,-	282	60,-	283	18,-	284	16,-
286	20,-	287	10,-	288	5,-	289	24,-
290	5,-	291	5,-	292	10,-	293	20,-
294	38,-	295	46,-	297	5,-	298	10,-

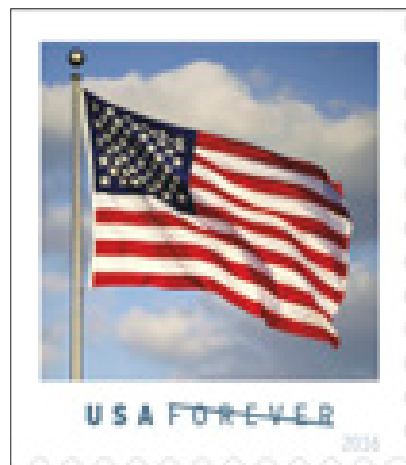
Ook bij boekjes: modern verzamelen kan lucratief zijn

Menigeen zal de wenkbrauwen fronsen bij het lezen van bovenstaande kop. Immers, in de filatelie zit toch behoorlijk de klad. En verzamelingen brengen nog maar een fractie van de cataloguswaarde op. Modern verzamelen is geld weggooien.

Natuurlijk moeten we allereerst bedenken dat we verzamelen voor ons plezier, niet (meer) om er geld mee te verdienen. De tijd dat men wat extra kocht om dat later met winst van de hand te doen, is definitief voorbij. Nogal wat verzamelingen zijn destijds opgebouwd met de opbrengst van speciaal daarvoor aangekocht materiaal. Dat zit er momenteel niet meer in. Nee, het is wat anders. Nogal wat landen werken tegenwoordig met een cijfer, code of benaming om aan te geven voor welke frankering de zegel bedoeld is. Men wilde af van het voortdurend nieuwe (permanente) zegels uit te geven als een portoverhoging dat noodzakelijk maakte. De tarieven wijzigden herhaaldelijk en in enkele landen ook vrij plotseling, zodat drukkers het soms niet bij konden houden en voorraden niet al te groot konden zijn. En het gedoe met bijplakzegels beviel evenmin. Dus dit soort zegels blijft gewoon altijd geldig. In de Verenigde Staten wordt het met 'forever' nog eens overduidelijk aangegeven. Gewoonlijk gaat het om de meest gebruikte tariefsoorten: een binnenlandse brief tot 20 of 50 gram, buitenland, langzaam of snel

transport, zegels speciaal voor wenspost in december, en dergelijke.

Maar dan de hamvraag: ben je spekkoper wanneer de waarde na tien jaar verdubbeld is? Niet meteen. Vind je een gebruiker die veel post verstuurt, dan lukt dat – met soms wat korting – nog wel. Maar het volume van de post neemt jaarlijks af; het gebruik van postzegels daalt nog harder. Wil je niet het onderste uit de kan, dan is verkoop aan de postzegelhandel een

niet onaardige optie. Kortom, er zijn wel mogelijkheden. Van een aantal landen vermeld ik hieronder het verloop van de oplopende waarden. Omdat ik veel weet van boekjes, maar weinig van overige zegels (rolzegels, automaatstroken en zo) kan het zijn, dat er zaken niet helemaal kloppen. Dat hoor ik dan graag. Maar belangrijk is natuurlijk vooral de ondersteuning van het thema van dit stuk.

België

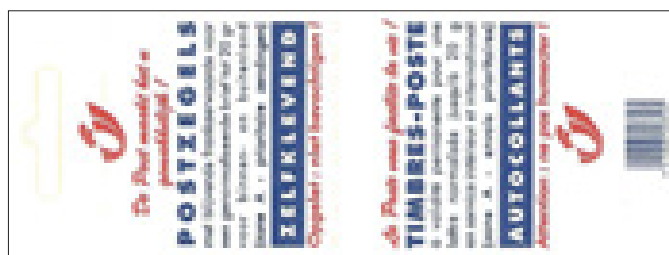
België heeft momenteel een nogal gedifferentieerd systeem: per stuk of per 10, prior of non-prior, bijzondere zegels of het portret van de koning, buitenland Europa of buiten Europa. Nogal wat mogelijkheden. Tot zelfs een rouwkaart kan men er

prior versturen (de kennisgeving of condoléance lijkt me) of non-prior (het bedankje bijvoorbeeld).

De actuele prijzen bij aankoop per tien zijn als volgt:

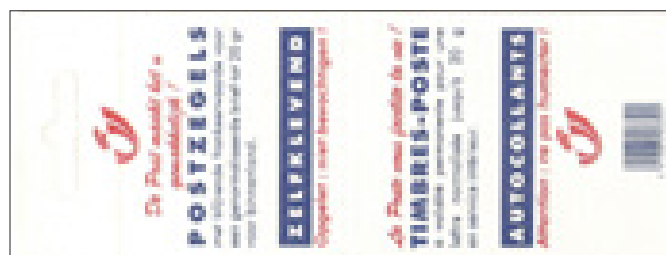
- 1 - binnenland non-prior € 0.98 en prior € 1.18.
- 2 - Europa € 1.55,
- 3 - Wereld € 1.77.

Het begon in 1997 was overzichtelijker. Het waren hoofdzakelijk boekjes met tien zelfklevende zegels met alleen het embleem van de post als aanduiding. Hieronder het allereerste boekje van 1 december dat jaar. De instructie was te vinden op de kaft. Opvallend is dat de zegels aanvankelijk gebruikt konden worden voor post binnen België en naar het buitenland.

Men kwam er snel op terug. Een herdruk van het boekje verscheen vervolgens in februari 1998 en beperkte het gebruik tot alleen België.

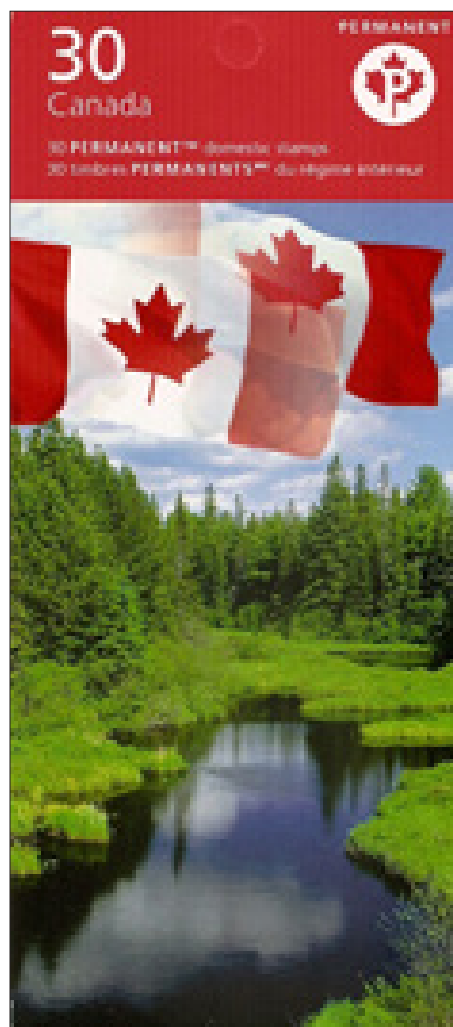
Het tarief was 17 Fr. Die prijs bleef jarenlang. Zelfs toen het land overging naar de euro, verscheen in december 2001 een bloemenboekje voor 'genormaliseerde brieven tot 20 gram' à € 0.42. Een ander boekje voor Europese Unie, zone A, à € 0.52. Pas eind 2002 ging de prijs naar € 0.49. Die prijs gold dan wel voor brieven tot 50 gram. Intussen was de vermelding op de zegels ook veranderd: Zone A – prior en nog wat later alleen prior of prior Europa. En vanaf 2007 gewoonlijk de eerdere genoemde ①.

Canada

In Canada is het vanaf het begin erg overzichtelijk. In 2006 kwam men met de P (= Permanent) op de proppen. Alleen voor brieven binnen Canada. De P was omgeven door een ahornblad en het geheel bevond zich in een cirkel. De eerste jaren alleen in boekjes met permanente zegels en kerstboekjes. Het allereerste boekje met P-zegels kwam uit op 16 oktober. Het bevatte 30 P-zegels. Op dat moment was dat 51c.

Nog jarenlang bleven de meeste zegels de waarde in een getal aanduiden. En aanvankelijk stegen de tarieven heel geleidelijk. Bijna elk jaar, dat wel. Tot in 2014. Het tarief was toen 63c. Maar intussen had Canada Post al in het diepste geheim besloten dat per 1 april het tarief een reuzensprong naar 85c (!) moest maken. Heel sneaky verdwenen alle P-zegels al eind 2013 uit de schappen. De kantoren moesten ze inleveren. Tegen de gewoonte in kwamen er nog kerstzegels en permanente zegels met waarde-aanduiding. Waarna doodleuk het nieuwe tarief aangekondigd werd. En vervolgens op 31 maart de P-aanduiding weer volop verkrijgbaar kwam. Tegen 85c, natuurlijk.

Gedurende de jaren daarop veranderde de P nog wel wat in vorm en uitvoering. De cirkel verdween, terwijl de andere delen in kleur of diapositief gedrukt werden. Het tarief in 2020 is \$ 0.92.

Finland

De eerste zegels zonder waarde-aanduiding verschenen hier al op 2 maart 1992. Het waren permanente zegels met afbeeldingen van bloemen en planten. De boterbloem uit Lapland (2e klas) en de Leverbloem (1e klas) uit de regio Häme. Ze waren bestemd voor langzame en snelle post in Finland en in de noordelijke landen. De tarieven waren op dat moment 1.60 en 2.10 mark.

Het eerste boekje (Facit H18) met zes eersteklaszegels kwam het jaar daarop op 8 februari. Het zijn wenszegels, een gemeenschappelijke uitgave van Estland en Finland. En op 1 maart weer een bloemenboekje (Iris) met twintig tweedeklaszegels.

De jaren daarna volgden er steeds meer, voornamelijk met de melding '1 Luokka Klass'. Dat ging gewoon door na de invoering van euro. Zegels met 2e klas-aanduiding waren toen al geruisloos van het toneel verdwenen. In 2019 gooide men het over een andere boeg: door het

bijplakken van Plus-zegels kon de bezorging versneld worden. U kon er eerder over lezen in het februari-bulletin.

Het eerste boekje met euro-zegels verscheen op 1 januari 2002 en bevatte tien zelfklevende zegels met de Finse vlag. Het tarief voor een brief tot en met 50 gram bedroeg toen € 0.60.

Vanaf november 2016 vermeldde men niet langer de aanduiding 1e klas, maar kwam er een icoontje in de vorm van een landkaartje van Finland voor in de plaats. Dat kaartje staat ook op de kapt van het hierbij afgebeelde boekje 'houten beelden' van november 2016. De prijs was intussen verhoogd naar €1.30.

Nu, in 2020, gaat het nog steeds op deze manier. Natuurlijk wel wat duurder. Een brief versturen in Finland is – vergeleken met Nederland – rondtuit prijzig te noemen: € 1.60 (plus € 1.50 wanneer je een bezorging binnen 2 à 3 werkdagen wenst).

Frankrijk

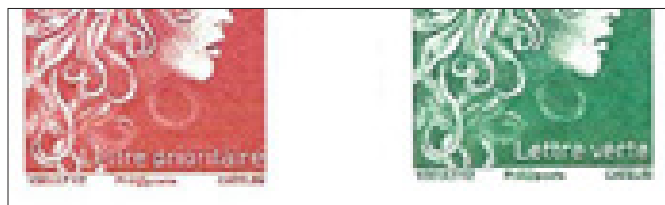
Frankrijk is een echt boekjesland. Vooral boekjes met permanente zegels worden er elk jaar vele miljoenen verkocht. De post gebruikt de kaft ook veelvuldig om er reclame voor de eigen producten op te maken. Het allereerste boekje met zegels zonder waarde-aanduiding introduceerde tegelijk de term ervoor: Timbre à Validité Permanente oftewel TVP.

Het boekje met tien zegels Mariannezegels, type Briat, kwam uit in 1993. De zegels waren rood van kleur, wat al jaren de gewoonte was voor brieven tot en met 20 gram. Op dat moment was dat F 2.50. Het jaar daarop was dat al F 2.80. Het hierboven afgebeelde boekje was tevens het laatste gesloten boekje met normaal gegomde zegels. Daarna bevatten dit soort boekjes alleen nog maar zelfklevende zegels.

De boekjes beperkten zich vervolgens jarenlang tot rode Mariannes: 1997 Marianne de Luquet, 2004 Marianne de Lamouche. Het was in 2008 dat er een blauwe Marianne in een boekje kwam. De zegel had een waarde van € 0.60 en was bestemd voor brieven naar het buitenland.

De invoering van de Euro op 1 januari 2002 veranderde er niets aan. Op dat moment was het tarief voor een binnenlandse brief tot 20 gram € 0.46.

De in 2008 uitgekomen Marianne de Beaujard verscheen ook in een boekje met twaalf blauwe zegels (€ 0.77), bestemd voor post naar E.U.-landen en Zwitserland. Vanaf oktober 2011 doet de groene zegel (lettre verte) zijn intrede voor 'langzame post' oftewel milieu-vriendelijk vervoerde post: rood € 0.60 en groen € 0.57. Dat gaat zo door tot de dag van vandaag. Ook vaak bij gelegenhedenzegels al dan niet in boekjes. Uiteraard tegen de prijs van 2020 (€ 1.16 resp. € 0.97) en gewoonlijk ook de aanduiding 'Lettre verte' en 'Lettre prioritaire' op de zegel.

De huidige Marianne l'Engagée in rood en groen.

Nederland

Nederland begon in 2010 met cijfers 1 (brief t/m 20 gram), 2 (brief van 20 t/m 50 gram). En 3 (slechts één zegel, de beweeglijke Carice van Houten). Sinds kort ook nog de XL-zegel (nu € 4.40) voor poststukken tussen 350 en 2000 gram.

Tot 2014 waren er nog drie soorten 1: Nederland (geen toevoeging), Europa 1 en Wereld 1. Hiernaast een voorbeeld van de tweede soort. Daarna was er voor post naar het buitenland, dichtbij of veraf, nog maar één aanduiding en één bijbehorend tarief: Internationaal 1. Zegels met een exacte prijsaanduiding worden al jaren niet meer uitgegeven. Dat is niet overal zo.

Over boekjes kan ik kort zijn. Sinds 2010 doen de prestigeboekjes er ook aan mee. Vanwege de hoge verkoopprijs zit daar echter geen muziek in.

Verder betreft het wel hangblokjes (hierbij afgebeeld) en mailers (eigenlijk ook boekjes). De decemberzegels en aangetekend zegels doen eveneens mee.

Om toch maar even een sommetje te maken: de in 2010 uitgegeven zegels met cijfer 1 kostten toen 44c. Nu, tien jaar later, zitten we op 91c. 'Winst' bijna 107%.

Verenigd Koninkrijk

Het was al in 1987 dat er op de nieuwe barcode boekjes – ook wel windowboekjes genoemd – de vermelding *first class* en *second class* kwam te staan. Maar op de zegels was de waarde nog gewoon vermeld. Een mooi begin natuurlijk, om de gebruikers aan dit onderscheid te laten wennen.

Twee jaar later kwamen er al wel boekjes met alleen de vermelding *1st* (19p) en *2nd* (14p). En ze zijn daarna ook niet meer verdwenen. Het 'raampje' op de zegel werd al wel snel weggelaten, en vervangen door een afbeelding van één of meerdere zegels. Vanaf 1991 waren er ook al wenszegelboekjes met de vermelding *1st*. En weer wat later wordt het merendeel

van de postzegels, ook de gewone series, van zo'n vermelding voorzien. Maar niet allemaal, vooral afwijkende en hoge waarden vermelden nog steeds het bedrag.

Lange tijd was de Britse post heel matig bij tariefsverhogingen. Ik meld hier alleen de eersteklas zegels. Het in 1989 verschenen boekje bevatte zegels van 19p. Later dat jaar werd dat al 20p. Een groot voordeel natuurlijk dat hetzelfde boekje gewoon tegen de nieuwe prijs verkocht kon worden. Dat gebeurde later bij heel wat meer boekjes. Soms ook ging een tariefsverhoging vergezeld van een kleine tekstwijziging op de kaft. Menig verzamelaar heeft er moeite mee het onderscheid te vinden.

Ook de prestigeboekjes kregen al snel de machinezegels zonder waarde-aanduiding. In een ander artikeltje in dit nummer beschrijf ik de gekheid van de samenstellingen in veel boekjes. Het in 2017 verschenen prestigeboekje *The Machin Definitive: 50th Anniversary* bevat, ondanks de bonte voorzijde, onder meer twaalf eersteklas zegels en één tweedeklas.

Het tarief bleef lang laag: 1991: 22p, 1996: 25p, 2002: 27p, 2005: 30p. Vervolgens ging het in een versnelling: 2010: 41p, 2013: 60p en nu in 2020 sinds 23 maart: 76p. Wie veel van deze boekjes (of rolzegels) uit de negentiger jaren bezit, kan zich een beetje rijk rekenen.

Verenigde Staten

De zegels met een letter-aanduiding uit de jaren 1978 tot en met 1998 (A t/m H) doen niet mee aan de waardestijging. De A-zegels uit 1978 (15c) lagen al klaar omdat men wist dat er een op het laatste moment goedgekeurde portoverhoging kon komen. Zo werkt het in Amerika: de post stelt een nieuw tarief voor en de *Postal Regulatory Commission* beslist erover. Dat gaat nog steeds zo. Na A kwam B (1981, 17c), C (1981, 20c), D (1985, 22c), E (1988, 25c), F (1991, 29c), G (1995, 32c brief, 20c kaart) en H (1998, 33c). Alle ook in meerdere boekjes.

Vervolgens kwam men in 2000 met 'first class' en tenslotte in 2007 'for ever'. Toen 41c, intussen sinds begin vorig jaar 55c. Er bestaan overigens meerdere forever zegels, onder meer voor bijplakzegel (15c), two ounces en global forever. Men probeerde vanwege het miljardenverlies van de post dit jaar verder te verhogen, maar de genoemde commissie wees dit af. De 'winst' valt hier dus een beetje tegen.

Zweden

Zweden kent wat voorlopers. In 1979 verscheen voor het eerst een boekje met *Rabattmärken* voor brieven tot 100 gram. Elk huishouden kon twee boekjes kopen. De zegels bleven onbeperkt geldig. Jaarlijks kwam er zo'n kortingsboekje. Overigens, soms wel met een waarde-aanduiding. Die bleven ook wel geldig, maar natuurlijk alleen voor de vermelde waarde.

Vanaf 28 februari 1997 kwamen er postzegels (in boekjes en in rollen) met de aanduiding *brev*. Op dat moment hadden ze een waarde van 3.85 kronen. Maar ze bleven uiteraard onbeperkt geldig. In het begin waren er nog wat varianten: *ekonomibrev*, *brev inrikes* en gewoon *brev*. En tot dat laatste beperkte men zich al snel.

Leuk om te vermelden is dat een boekje met twee zegels gratis verstrekt werd aan bezoekers van het postkantoor die langer dan 10 minuten in de rij hadden moeten staan. *Sorry voor het wachten*. Een aardige introductie. Intussen is het tarief verder gestegen: in 2019 9.00 kronen en sinds 1 januari 11.00 kronen.

Dit waren wat voorbeelden van veel verzamelde landen. Er zijn er meer. Ik noem nog wat landen waarbij deze zegels ook in boekjes zijn uitgegeven: Åland, Griekenland, Ierland, Israël, Noorwegen, Portugal, Singapore, Slowakije, Slovenië, Spanje, Tsjechië, Zuid-Afrika en Zwitserland. Ook niet de minste.

hoe verzinnen ze het!

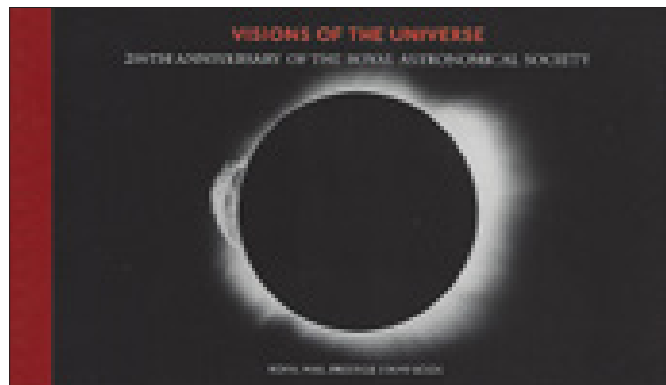
Arnold Machin heeft wel wat teweeggebracht. Zijn permanente zegel met een profielafbeelding van koningin Elizabeth heeft de verzamelaar van het Verenigd Koninkrijk al sinds 1967 in zijn macht. Of moet ik zeggen 'had'. Het was in elk geval een geliefd verzamelgebied omdat er al die jaren talloze nieuwe waarden (ook de overgang naar het decimale stelsel), kleuren, gom- en tandingsvarianten en innovaties verschenen. Er bestaat veel literatuur over en meerdere gespecialiseerde verenigingen houden zich ermee bezig.

De Britse Post ging er altijd gretig in mee.

De boekjes zijn daarbij niet onbelangrijk. Vele honderden hebben er intussen het licht gezien. En identificatie van een willekeurig boekje met bijvoorbeeld tien eersteklas zegels is door de vele iets gewijzigde herdrukken vaak geen sinecure.

Maar dan de prestigeboekjes. Het is ongelooflijk hoe men de inhoud van zo'n boekje bedenken kan. Het is vaak een samenraapsel van gelegheidszegels en permanente zegels in niet eerder verschenen combinaties. Je zou verwachten dat men daar in 2020 wel een beetje van terug zou komen. Nee, verre van dat. In weerwil van het impopulair worden van dit verzamelgebied, gaat men er onverdroten mee verder. Het dwingt verzamelaars van combinaties tot aanschaf van soms wel tien exemplaren! Maar dat het aantal van dit soort verzamelaars in rap tempo afneemt, zal niemand verbazen.

Neem nou het in februari verschenen boekje *'Visions of the Universe'*. Een interessant thema, dat wel. En ook toepasselijk bij de 200ste verjaardag van de *'Royal Astronomical Society'*.

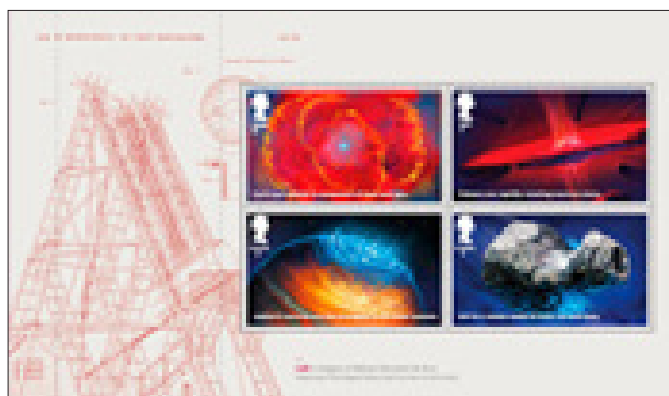

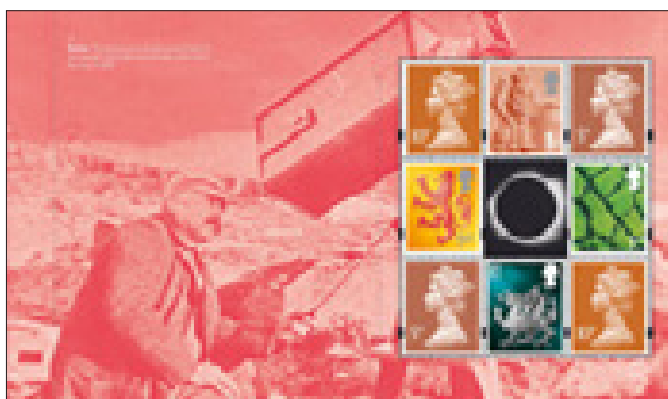
Met de kافت van het boekje is niks mis: een mooie foto van een totale zonsverduistering, waarbij de maan het licht tegenhoudt. Een astronomisch fenomeen waarbij de lichtkrans om de zon fraai zichtbaar is.

De tekst in het boekje is van de journalist Dr Stuart Clark. Hij schrijft op een aantal tussenblaadjes over de geschiedenis van het astronomisch genootschap, over de belangrijke ontdekkingen gedurende die 200 jaar, de ontwikkeling van de astronomische wetenschap en de geofysica, en recente ruimtereizen.

Allemaal prima! Maar dan de vier zegelvelletjes in het boekje. Daarin bevindt zich de acht waarden tellende serie in niet elders verkrijgbare samenstelling plus een hele mikmak permanente zegels (machins en andere). Geen enkel ander land is zo aan het knutselen met zijn producten. We nemen de vier zegelvelletjes eens onder de loep.

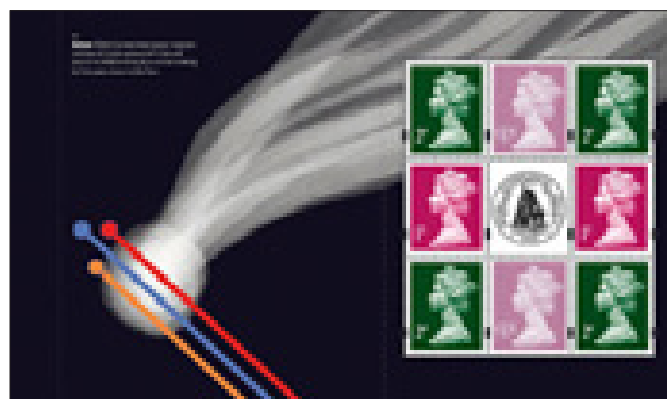
Hieronder velletje 1 en 3 met de complete serie van acht zegels. De waarden zijn op beide velletjes gelijk: éénmaal 1st, 2nd, £1.55 en £1.60. Mooi, zo is de serie tenslotte ook. Alleen de serie bestaat uit losse zegels en velletjes; hier hebben ze een eigen samenhang.

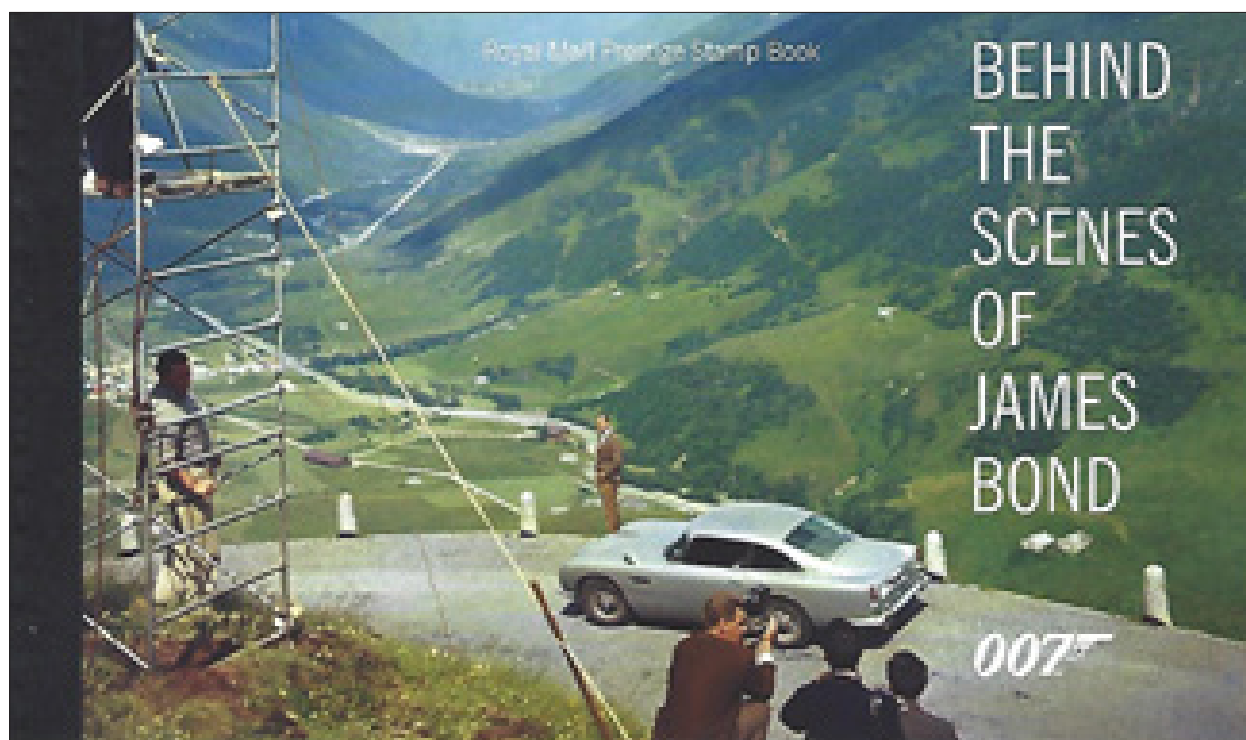
Dan velletje 2. Hierboven links. De zonsverduistering als vignet in het midden, omringd door 4 eersteklas countryzegels, plus tweemaal 5p en 10p, type machin. Een nogal gezochte en in de praktijk onbruikbare samenstelling.

Velletje 4 geeft als vignet het logo van het Genootschap en acht machins: tweemaal 1p, viermaal 2p en tweemaal € 1.35. Voor de kenners zijn de kleurnuances weer nieuw. De lage waarden zijn volkomen nutteloos. Dat mag de pret niet drukken want het is duidelijk dat de prestigeboekjes – net als in Nederland trouwens – alleen voor verzamelaars vervaardigd worden. Daar komt ook hier nog bij dat de totale inhoud

van bovenstaand boekje op £ 14.82 komt, terwijl de verkoopprijs £ 16.10 is. De 'winst' is al 100% (ze worden immers niet voor frankering gebruikt), maar men schroomt niet er nog eens £ 1.28 extra voor te laten betalen.

Over alle bijproducten (velletjes, fdc, presentatie pakket, fdc met munt, idem in zilver, souvenirbladje en postkaarten) zullen we het maar niet hebben. Voor het op 17 maart verschenen boekje *Behind the scenes of James Bond* zou ik eenzelfde stukje kunnen schrijven. Weer de complete serie en weer wat machins en regionale series.

De prijs van het boekje verliep ook wat merkwaardig. Op de dag van uitgifte kostte het £ 16.99 (£1.81) boven de nominale waarde. Maar doordat de tarieven op 23 maart verhoogd werden, werd de prijs op die datum onmiddellijk verhoogd naar £ 17.50.

Het motief van het boekje is natuurlijk wel aantrekkelijk. Al is het alleen maar omdat er een fotootje in staat van de Nederlandse acteur Jeroen Krabbé in de film *The Living Daylights*.

PR 86: De eerste atlassen

In het vorige bulletin kon ik al afbeeldingen laten zien van PR 86 'De eerste atlassen'. Abusievelijk werd erbij aangegeven dat de inhoud bestond uit tien zegels met waarde 1. Uit de afbeelding met een opengeslagen boekje

was echter al duidelijk dat dat niet klopte: het boekje bevatte namelijk zes zegels waarde 1 Internationaal, zesmaal € 1.50 dus.

PR 87: Prestigeboekje 75 jaar bevrijding

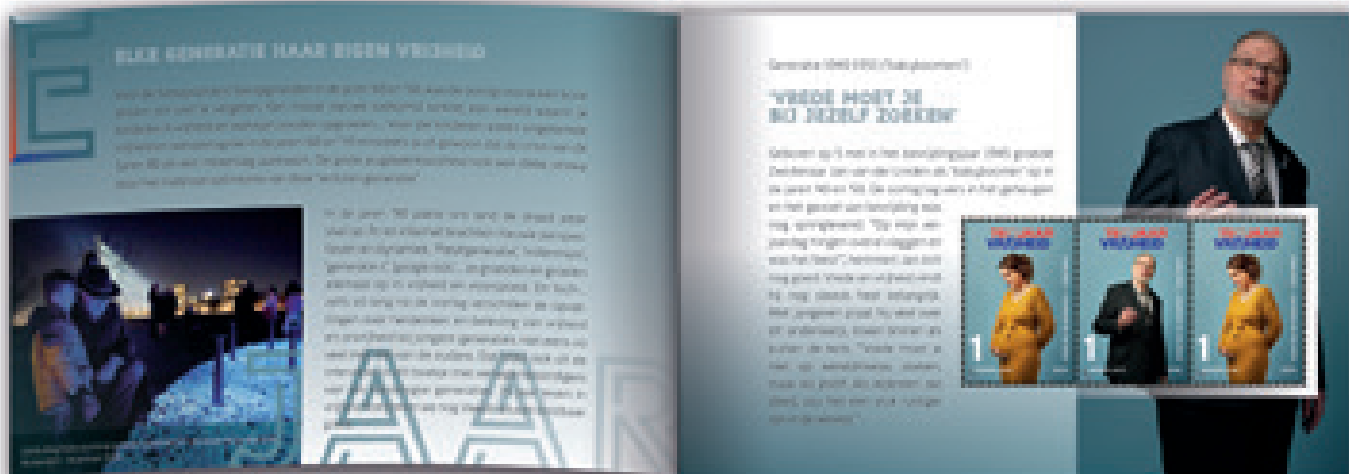

Bovenstaand boekje verscheen op 4 april. Het boekje bevat twaalf zegels waarde 1. Vier velletjes met elk drie zegels. Dat is meer dan we gewend waren: de nominale waarde is dus € 10.92. De verkoopprijs blijft onveranderd € 12.45.

Diverse aspecten van het begrip vrijheid worden in het boekje toegelicht. Centraal staat dat elke generatie

haar eigen vrijheid ziet. De aanduidingen zijn erg herkenbaar: de generatie 1945-1955 ('babyboomers'), 1956-1970 ('de verloren generatie'), 1971-1985 ('patatgeneratie'), 1986-2000 ('millennials'), 2001-2015 ('generatie z'), en 2015-2020 ('google kids').

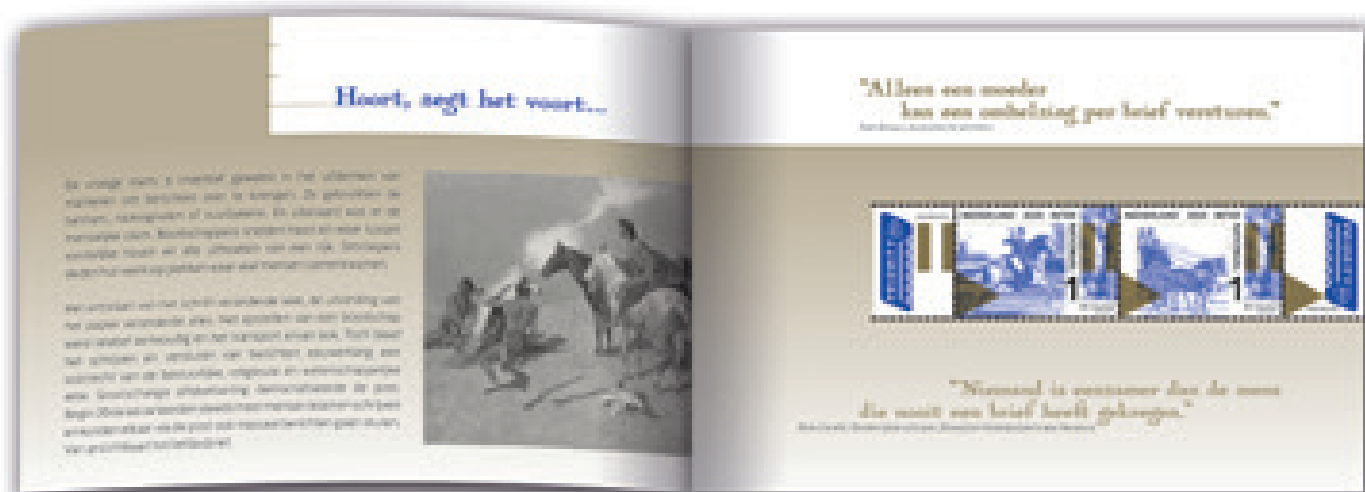
Interessant ook zijn de interviews in het boekje met vertegenwoordigers van elk van de zes generaties.

PR 88: Oude postroutes: Europazegels

Op het moment dat ik dit schrijf is mij de exacte inhoud van het boekje nog niet bekend. Ik ben PostNL dankbaar dat ik de afbeeldingen meestal ruim tevoren toegestuurd krijg, maar de beschrijving van de zegels en de verdere inhoud komt pas later. Het is er ook de oorzaak van dat ik in het verleden wel eens naast zat bij het aangeven van de inhoud.

Maar de afbeelding van een opengeslagen boekje maakt al wel duidelijk dat er zegels met de waarde Internationaal 1 in zitten. Voor de hand liggend natuurlijk, voor een boekje met Europazegels. Vermoedelijk zes stuks. Acht zou nog mooier zijn, want dan zit je bijna aan de verkoopprijs (€ 12,45).

Sensationele vondst...?

Nee, hoor. Een veilinghouder stuurde me dit boekje ter beoordeling. Wat bleek? Het paartje 7-centzegels uiterst rechts is links naast de 15-centzegels geplakt. Zo was het toch f 1.00. Wellicht resultaat van wat knutselwerk op een postkantoor.

In het jaar van de rat

Waarschijnlijk zult u niet graag een echte rat genoemd willen worden. Negatieve associaties spelen hierbij een belangrijke rol. Vanuit het perspectief van de Chinese astrologie ontstaat de kans om daar anders tegen aan te kijken.

Vanaf 25-01-2020 is het Chinees astrologisch jaar van de rat aangebroken. Het jaar ervoor stond in het teken van 't varken. Volgens Chinese astrologen hebben dieren een diepgaande invloed op de persoonlijkheden van mensen. Per jaar zet een bepaald dier zijn of haar accent op de persoonlijkheid van mensen die in dat jaar zijn geboren. De dieren, gekozen is voor een twaalfal dieren, wisselen elkaar elk jaar af. Hoe dat precies zit heeft Hens Wolf al in Postaamattbulletin 175 uit de doeken gedaan. Mensen die in een jaar van de rat zijn geboren, zijn volgens Chinese astrologen humoristisch en slim. Bovendien zijn ze sociaal, charmant, erg leuk en vindingrijk. Vanuit deze hoek bekeken zou u wellicht graag een echte rat willen zijn. Bekende personen die geboren zijn in een jaar van de rat zijn: Charles Aznavour, Prins Charles, Mozart en Winston Churchill, niet de minsten. Of u echt een rat bent (volgens de Chinese astrologie) hangt dus af van het jaar waarin u bent geboren. De laatste jaren die in het teken van de rat stonden zijn 2008, 1996, 1984, 1972, 1960, 1948 en 1936. Elk jaar geeft bovendien specifiekere eigenschappen aan personen. 2020 is het jaar van de goud-rat. De goud-rat, ook wel de metaal-rat, is slim, getalenteerd, welgemanierd, jaloers, met een sterk gevoel van zelfbewustzijn. De kleur wit hoort volgens Chinese astrologen bij de metaal-rat.

Afbeelding 1

Vele postdiensten vinden in de Chinese astrologie een aanleiding voor het uitgeven van postzegels en automaatstroken. Hongkong Post gaf al in 1996 een automaatstrook uit in verband met het jaar van de rat. U ziet op afbeelding 2 het roodkleurige silhouet van de rat afgezet tegen een blauwe achtergrond met groene tekens. De achtergrondkleur lijkt hier welbewust te zijn gekozen. Blauw hoort ook bij het teken rat en symboliseert (in China) de lente, onsterfelijkheid en vooruitgang.

Op de automaatstrook die Gibraltar Post op 05-02-2020 uitgaf, is de rode rat afgebeeld op een goudkleurige achtergrond (afb 3). Separaat bracht Gibraltar Post ook twee postzegels uit in het kader van het jaar van de rat. Samen vormen deze zegels een mooie doorloper. Zie afbeelding 1 aan het begin van dit artikel.

Afbeelding 2

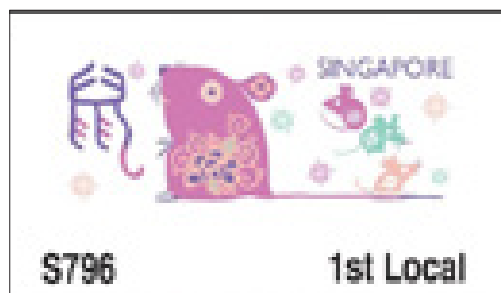

Afbeelding 3

Chunghwa Post (Taiwan) bracht op 04-03-2020 een automaatstrook uit (afb 4) in verband met het aangebroken jaar van de rat. De achtergrond op de strook waartegen de afgebeelde rat staat afgezet, is eveneens goudkleurig. De rat houdt een gouden munt vast wat een teken van geluk en fortuin is. Rechts op de strook ziet u een gouden bokaal die rijkdom en voorspoed moet uitdrukken. De strook drukt optimisme uit. De stroken zijn beprint met zwarte of met rode letter- en cijfertekens, afhankelijk van de gebruikte automaat.

Afbeelding 4

Afbeelding 5

Afbeelding 6

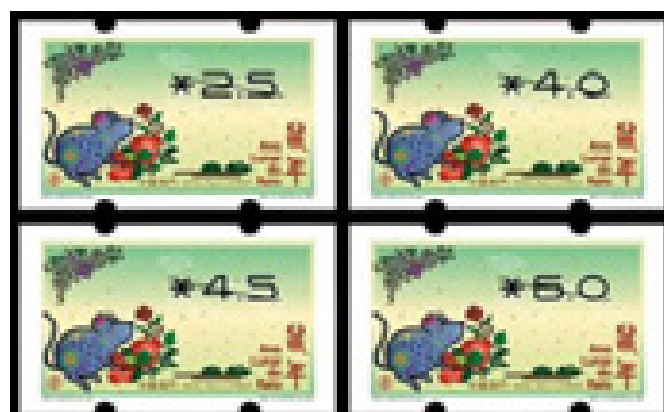
Een automaatstrook met een roze rat (afb 5) werd door Singpost op 08-01-2020 uitgegeven. De strook kan getrokken worden uit de SAM automaten die in het hoofdpостkantoor van Singapore staan opgesteld. Als

u de strook goed bekijkt dan ziet u op de staart van de grote rat een klein goudkleurig ratje staan. In dezelfde stijl en met hetzelfde onderwerp gaf Singpost op dezelfde datum aanvullend twee postzegels uit (afb 6).

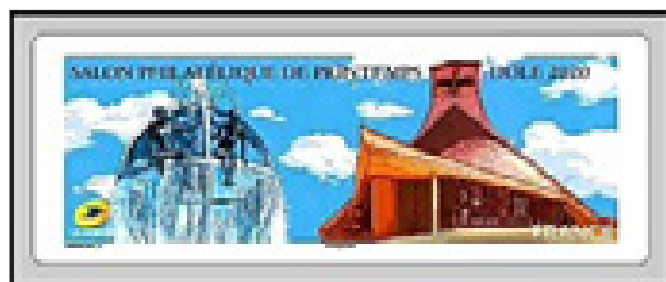
Afbeelding 7

Macao, een Portugese enclave in China, had zich ook voorgenomen om een automaatstrook in verband met het jaar van de rat uit te geven (afb 8). De stroken waren al gedrukt en de eerste dag enveloppen (afb 7) lagen al klaar voor de verkoop. Door de Corona pandemie die zich wereldwijd begon af te tekenen werd de uitgifte van 03-02-2020 afgelast. Een afbeelding van de automaatstrook is al wel door Macao Post beschikbaar gesteld. De rat is hier blauw gekleurd en staat afgebeeld bij wat het beest lekker vindt. De oplage van de strook is 1 miljoen stuks.

Afbeelding 8

Niet alleen in Macao leidde de corona pandemie tot het afgelasten van uitgiftes van automaatstroken. In Europa werd de uitgifte op 27 maart van een automaatstrook door de Franse postdienst afgelast. Het gaat om de uitgifte van een strook in verband met de filatelistische voorjaarsbeurs in Dole, een stadje in de Franse Jura. De strook (afb 9) toont enkele bezienswaardigheden van het stadje.

Afbeelding 9

De corona pandemie heeft zoals we nu meemaken wereldwijd een enorme impact op mens en maatschappij. Ook in filatelistisch opzicht zijn de gevolgen groot. Bijvoorbeeld de internationale voorjaarsbeurs van begin mei die in Londen gehouden zou worden, is uitgesteld. De Spaanse posteries hebben een bericht laten uitgaan waarin wordt aangegeven dat hun uitgifteprogramma tijdelijk is stopgezet.

Er zijn ook postdiensten die als gevolg van de corona pandemie postzegels uitgeven. De eerste postzegel die de strijd tegen het corona virus onder de aandacht bracht is er één uit Iran, uitgegeven op 17 maart. Op de zegel (afb 10) ziet u een weergave van het virus, enkele medici alsmede een soldaat met een gasmasker op. Dit moet de strijd tegen het virus uitdrukken.

Afbeelding 10

Afbeelding 11

Eind maart heeft Vietnam-post een postzegelpaar uitgegeven (afb 11) met dezelfde boodschap. Zie ook de vuist om de kracht en vastbeslotenheid waarmee het virus wordt bestreden in beeld te brengen.

Tot slot een heel recent postzegelpaar uit China (afb 12). Ook op deze zegels is de eensgezindheid, kracht en vastbeslotenheid om het virus te overwinnen uitgebeeld. De kleuren hier zijn blauw en wit. Wat ook opvalt is het gouden hartje met daarin de hamer en de sikkel. Het zijn verwijzingen naar het jaar van de rat alsmede naar de communistische staatsideologie. De postzegels zijn ook bedoeld als een eerbetoon aan hen, en dan met name de mensen in de zorg, die voorop staan in de bestrijding van de corona pandemie.

Afbeelding 12

Automaatstroken Buitenland

door
Joost Hoogendoorn

Afbeelding 1

Frankrijk

De automaatstroken uit Frankrijk vormen een uitgebreid verzamelgebied met veel uitgiftes en varianten. Voor speurneuzen en specialisten een eldorado.

De e-max uitgifte van 1 december 2019 in verband met de 'exposition philatélique' in Vélizy-Villacoublay blijkt nu ook met data/matrixcode te bestaan. Twee varianten zijn daarbij van elkaar te onderscheiden. In de eerste variant (afb 1) zijn de woorden die de verzendsort aangeven dun geprint en is de afstand tussen de hoofdletters voor de verzendwijze en de sterren kleiner dan bij de tweede variant (afb 2).

Afbeelding 2

Afbeelding 3

De 57 ste Salon International de l' Agriculture werd gehouden van 22 februari tot en met 29 februari 2020 in de Parijse Expo hallen bij de Porte des Versailles. La Poste stond er met een stand waar de speciaal voor dit evenement gecreëerde strook te koop was in vier waardes: Ecopli, Lettre Verte, Lettre Prioritaire en Lettre Prioritaire Internationale. Een automaat stond niet op de beurs. De stroken zijn vooraf beprint. De oplage is 6000 series van vier. Op de strook staan boerderijdieren weergegeven (afb 3), evenals op het speciale stempel waarmee de stroken tijdens de beursdagen bestempeld konden worden. Het is de laatste speciale Franse strook die verscheen voor ingang van de lockdown in Frankrijk als gevolg van de Corona Pandemie.

Gibraltar

Om actueel te blijven schreef ik al over het jaar van de rat (zie blz. 18). Over de voorgaande astrologie gerelateerde strook van Gibraltar heb ik het nog niet gehad. Het gaat om de strook die verscheen in verband met het jaar van het varken. De afbeelding (afb 4) is door dezelfde kunstenaar ontworpen, te weten Stephen Perera. De stroken zijn in offset gedrukt door Walsall Security Printing. De opdruk is glanzend en de stroken zijn op doorzichtig dragerfolie aangebracht. De uitgiftedatum is 13 november 2019. Eigenlijk is de uitgifte een nakomertje want het Chinese jaar van het varken is dan al bijna afgelopen.

Afbeelding 4

Isle of Man

IOM (Isle Of Man) Post profileert zich nu ook met uitgiftes van automaatstroken. Her en der op het eiland staan Post and Pay automaten o.a. voor de reguliere verkoop van automaatstroken. Met deze automaten kun je ook rekeningen betalen. Op 28 oktober 2019 bracht IOM Post een serie automaatstroken uit met het oog op de kerstdagen. Het gaat om 10 verschillende stroken, alle met een kerstkaartje er op afgebeeld (afb 5 en 6). Net als in Ierland zijn de stroken ook als rolzegel uitgegeven. Bij de rolzegels is de postwaarde al door de drukker op de stroken gedrukt. De rolzegels zijn van de automaatzegels te onderscheiden aan de hand van de decimaalpunt. Bij de rolzegel is die vierkant, bij de automaatzegel is die rond. Vermeldenswaard is verder dat de filatelistische dienst aCon desktopprinters gebruikt waarmee de stroken ook beprint kunnen worden. De hier afgebeelde stroken komen uit zo'n aCon printer.

Afbeelding 5

Afbeelding 6

Afbeelding 7

Israel

Net als in voorgaande jaren werd er eind november een automaatstrook uitgegeven in verband met de kerstdagen. Vorig jaar verscheen de automaatstrook op 26 november 2019. U ziet de kerstman op een arrenslee voortgetrokken door vier herten. Met deze strook richt de Israëlië Post zich m.i. vooral op een grote schare verzamelaars in de Verenigde Staten. De kerstgroet staat in gouden letters op de strook gedrukt. De waarde en de kantoorcode ziet u rechts op de strook staan (zie afbeelding 7, de strook op kaart met speciale eerstedag afstempeling).

Kanaaleilanden

Guernsey

Vrijwel nergens anders in Europa zijn de getijdeverschillen zo groot als bij de kanaaleilanden. De op 12 februari uitgebrachte 6 nieuwe automaatstroken van het eiland tonen vissersschepjes waarvan enkele bij eb (afb 8). Die staan dan, als gevolg van dat getijdeverschil, op de drooggevalle bodem van de zee. Guernsey is een bezoek waard, niet alleen in verband met de postzegelautomaten die er staan. De zelfklevende stroken uit de automaat zijn gedrukt door Walsall Security Printers en komen uit de automaat op doorzichtig dragerfolie. Op de site van Guernsey Post vindt u verhalen over de schepjes en de vissers.

Jersey

In het voorjaar op het eiland verblijven is, als het weer tenminste meezit, erg leuk. Er zijn bezienswaardigheden, fietsroutes en wandelpaden om indrukken van het eiland op te doen. Als men op sommige plekken langs de kust loopt, tussen de rotsblokken door of daar vlak bij, dan valt het op dat er veel bloemen staan. De bloemen die u er zoal kunt aantreffen staan afgebeeld op de serie van 6 zelfklevende automaatstroken (afb 9) die op 12 februari door Jersey Post is uitgegeven. Zowel de stroken van Jersey als die van Guernsey kunnen getrokken worden uit de IAR postzegelautomaten die op de eilanden staan opgesteld. Op Jersey vindt u zo'n apparaat in het postkantoor aan de Broadstreet, in St Helier. Op Guernsey staat een IAR automaat in het postkantoor aan de

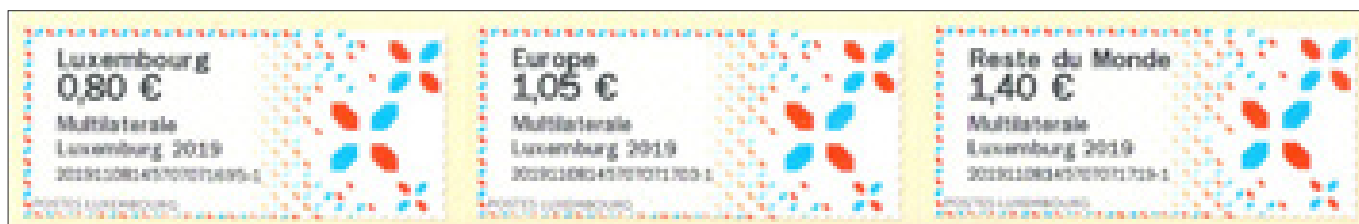

Afbeelding 8

Afbeelding 9

Smithstreet in St Peters Port. De codereksen die op de stroken staan, zijn op dezelfde manier opgezet als die op de Spaanse stroken (zie verder in dit artikel).

Afbeelding 10

Luxemburg

Van 8 tot 10 november 2019 werd de Multilaterale gehouden in Luxembourg. Het postbedrijf installeerde een automaat in de hal waar het evenement plaatsvond.

De stroken uit de automaat zijn voorzien van een speciale print: Multilaterale Luxemburg 2019 (afb 10). De stroken konden voor drie tariefzones getrokken worden: Luxembourg, Europe en Reste du Monde.

Afbeelding 11

Macao

Meer verbondenheid en meer samenwerking, dat is wat men wil bereiken in het Chinese kustgebied Guangdong. Macao, een voormalige Portugese enclave in dat gebied, gaf op 26-09-2019 een strook uit die dat tot uitdrukking brengt met afbeeldingen van gebouwen uit de steden daar.

Door het gebruik van drie verschillende soorten automaten (Nagler, Klussendorf en New Vision) is de strook te koop (geweest) in drie verschillende variaties. Stroken uit de New Vision automaat ziet u hier afgebeeld (afb 11) met eerstedag afstempeling op een eerstedag enveloppe.

Oostenrijk

Zoals in voorgaande jaren verschenen er in november 2019 (8 november is de eerste dag) in het kader van de kerst twee automaatstroken. Op de ene strook ziet u kerstgroen met rode bessen en klokjes (afb 12) en op de andere strook ziet u enkele huisjes en een kerkje op de top van een heuvel in winterse omstandigheden (afb 13). Volgens de site van AT post 'Philawiki' gaat het hier om het dorpje Mittelberg. De stroken zijn in offset

gedrukt door Johan Enschedé in Haarlem. De stroken zijn met verschillende printopdrukken bekend: SONDERPOSTAMT; CHRISTKINDL 19; NUMIPHIL 2019; VöPH; STILLE NACHT 19 en PHILATELIE SHOP. Volgens de Philawiki-site werden er in oktober per abuis automaatstroken met het bloemenmotief uit 2019 beprint met STILLE NACHT 19; CHRISTKINDL 19 en NUMIPHIL 2019.

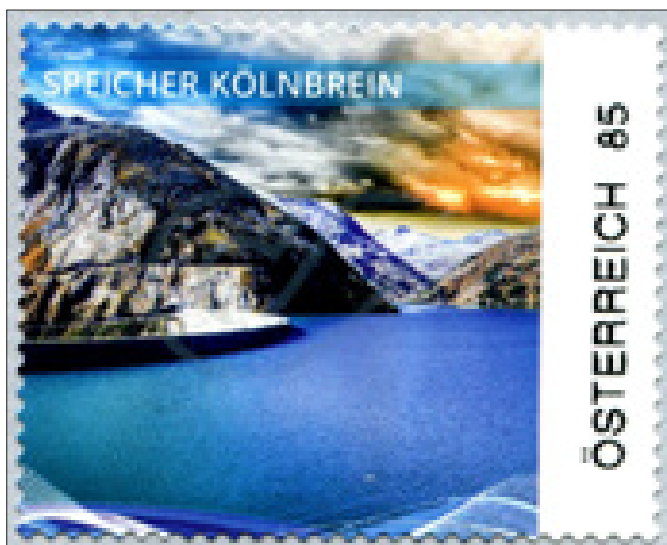
Afbeelding 12

Afbeelding 13

Via EBAY kwam ik er achter dat AT post per 01-04-2020 twee nieuwe automaatstroken (afb 14 en 15) voor de Inform-automaten heeft uitgegeven. De stroken zijn in offset gedrukt door de Oostenrijkse Bundesdruckerei GmbH. De stroken komen in de plaats van de in november 2012 uitgegeven automaatstroken waarop de toppen van de Grossglockner en de Dachstein staan afgebeeld. Het formaat van de nieuwe stroken is gelijk aan het formaat van deze stroken. Ook de printopdruk

is gelijk aan die van de voorgaande prints. De stroken kunnen uit de automaat verkregen worden met een waarde van 1 tot 3000 eurocent. Op een rol automaatstroken zitten 1000 stroken. Elke vijfde strook heeft een nummer op de achterkant (van het dragerpapier). Op de nieuwe stroken ziet u stuwweren. Het gaat om de Speicher Kölnbrein (gelegen in Kärnten) en de Schlegeis Stausee (in de Zillertaler Alpen).

Afbeelding 14

Afbeelding 15

Spanje

Het afgelopen half jaar zijn er weer nieuwe automaatstroken uitgebracht door Correos. De stroken komen in de meeste gevallen uit Post and Go automaten van het type dat de afgelopen jaren ook door PostNL is gebruikt. Op 6 november 2019 verschenen er twee mooie automaatstroken in verband met de 57ste postzegelbeurs Exfilna in Santander, een havenstad aan de noordkust van Spanje.

Op afbeelding 16 van de eerste strook ziet u jongensfiguren. Het zijn beelden die aan een kade van de havenstad staan geplaatst. Vanaf die kade doken jongens naar muntgeld dat naar hen werd gegooid door voorbijgangers of door de bemanning van schepen die langsvoeren.

Afbeelding 16

Afbeelding 17

De tweede strook (afb 17) geeft onder andere een oude kraan weer die nog steeds in het havengebied van de stad te zien is. Het staat symbool voor het industriële verleden van de stad. De stroken zijn bij Correos te koop in vier waardes: A (€ 0,65), A2 (€ 0,75), B (€ 1,45) en C (€1,55).

De afbeeldingen zijn in glansdruk aangebracht op de stroken door Walsall Security Printers. Op de achtergrond, links op de stroken, ziet u reeksen logo's van Correos diagonaal weergegeven. De stroken komen op doorzichtig dragerfolie uit de automaat tevoorschijn.

De specifieke codereeks op de stroken is vergelijkbaar met de code die op de Nederlandse Post and Go automaatstroken staat weergegeven. De **B** geeft het soort automaat weer. De **N**, op de tweede positie, staat voor november. **ES** is de aanduiding van het land waar de automaatstaat, **19** staat voor 2019 en **01** is het automaatnummer. De laatste twee cijferreeksen hebben betrekking op de hoeveelheid items waaruit een aankoop bestond en op de hoeveelste koop. Hier zou het dus de eerste koop van 1 strook zijn.

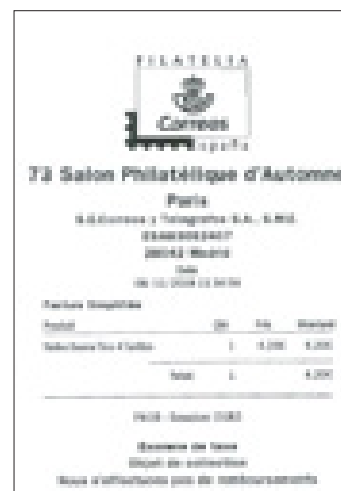

Afbelding 18

Bij deze stroken bleef het niet in 2019. Correos stond van 7 tot en met 9 november 2019 met een stand op de Najaars Salon in Parijs, De Salon Philatélique d'Automne. De brand in de Notre Dame was (mede) de aanleiding voor de uitgifte van een speciale strook. Op de automaat-strook ziet u het vooraanzicht van de kathedraal tegen een oranje achtergrond. Links op de strook ziet u reeksen logo's van Correos, diagonaal weergegeven. Ook op deze strook is de afbeelding in glansdruk aangebracht door Walsall Security Printers. De strook zit op doorzichtig dragerfolie. De opzet van de codereeks op de stroken is vergelijkbaar met die op de stroken van voorgaande emissies. Echter door

gebruik van andere apparatuur begint de reeks met een **P** van productie. De tweede positie in de reeks is de **N** van november.

FR19 geeft het land en jaartal van uitgifte weer. **PA19** was de tijdelijke machinecode. De twee subreeksen daaropvolgend geven aan om de hoeveelste koop het gaat, uitgeprint door de automaat, en om hoeveel stroken die koop omvat. Afgebeeld zijn stroken met een print voor de verschillende tariefklassen. Daarbij ziet u een deel van de speciale enveloppe die voor deze uitgifte is uitgebracht (afb 18). Verder ziet u ook de bon afgebeeld. De strook is een must have voor de verzameling.

Afbelding 19

Taiwan

Ter gelegenheid van 10 jaar postaal verkeer tussen Taiwan en het Chinese vasteland bracht Chunghwa Post op 18 oktober 2019 een speciale automaatstrook uit. De waarde en het automaatnummer op de stroken komen in diverse kleuren voor. Er zijn rode, groene en zwarte prints bekend. Op afbeelding 20 ziet u stroken beprint

in de drie kleuren met speciale afstempeling. De datum van het stempel is 108.12.10. Dat wil zeggen 10 december van het 108ste jaar na de oprichting van de Chinese republiek.

De officiële Taiwanese kalender volgt in principe de Gregoriaanse kalender, maar begint met tellen in het jaar 1911 toen Dr. Sun Yat-sen de Chinese republiek uitriep. Toen generaal Chiang Kai-Shek in 1949 naar Taiwan vluchtte met de Kwomintang, introduceerde hij daar de Taiwanese kalender.

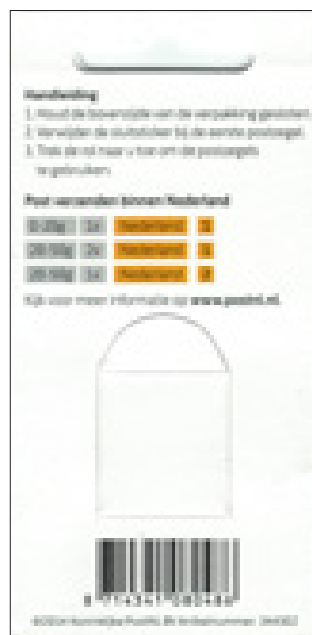
Afbelding 20

Afbeelding 01

Afbeelding 02A

Afbeelding 02B

Afbeelding 03

De zakelijke 'Mensink'-rolzegels waarde 2

Inleiding

In mijn bijdrage in Bulletin 186 besprak ik deze rolzegels waar het de zegelwaarde 1 betref. Ondertussen had ik vastgesteld dat het nieuwste type rolnummer ook aangetroffen kan worden bij de rolzegels met tariefwaarde 2.

Algemene druktechnische aspecten

De rolzegels waar het om gaat (afb.01) zijn uitgegeven door PostNL op 2 januari 2014. De zegels met tariefwaarde 2 zijn gedrukt in rollen van 100 zegels. Voor het overige zijn de gegevens omtrent de zegels en de verpakking nagenoeg gelijk aan de zegels met tariefwaarde 1. De zegelrollen worden verkocht in een hangverpakking vervaardigd van karton (Afb. 02A + 02B). De zegels zijn gedrukt in Offset bij Lowe Martin Group (LMG) in Canada. Bijzonder is dat de zegels een veiligheidsstand hebben bestaande uit een ellipsvormige inkeping aan de beide zijden van de zegel (Afb. 03) welke is aangebracht om nadruk van deze zegels te bemoeilijken. Het eerste zegel van de rol wordt vastgeplakt met een tape waarop het logo van PostNL is aangebracht en waarvan het begin wordt gemarkeerd met een zwarte streep die niet volledig klevend is (Afb. 04), waardoor de zegelrol gemakkelijker en zonder beschadiging van de eerste zegel(s) aangesproken kan

worden. Het laatste stukje van de zegelrol is vastgeplakt op een kartonnen rolletje met een (met enige moeite) te verwijderen lijm.

De slittanding

Anders dan de zegels met tariefwaarde 1 zijn de zegels met tariefwaarde 2 niet in hangboekjes uitgegeven ofschoon de NVPH-catalogus daar anders over denkt. Daarin is een aparte notering voor de mailerzegel, die catalogusnummer 3139b heeft meegekregen, opgenomen. Dat is overigens bij de beschrijving van deze zegels niet de enige misser. De rolzegels worden gedrukt op dragerpapier, waarna de tanding van de zegels met slitplaten wordt aangebracht, op dezelfde wijze als dat gebeurt bij de zelfklevende zegels van de hangblokje. Ook hier vliegt de NVPH-catalogus uit de bocht, want deze vorm van tanding wordt stevast bij zelfklevende zegels op dragerpapier en dus ook hij deze zegels aangeduid als: "gestanst" of (zo mogelijk nog erger:) "doorgestanst". Bij deze zakelijke zegels worden beide aanduidingen ook nog door elkaar gebruikt om het overzichtelijk en logisch te houden! Er is bij deze zegels niets (door)gestanst, met uitzondering van de zegels die indertijd in een mapje door PostNL zijn uitgegeven. Deze mapjes bevatten 2 zegels van elke waarde, waarbij zowel de zegel als het dragerpapier waren doorgestanst. Voorlopig zullen we het wat de

Afbeelding 04

NVPH-catalogus betreft waarschijnlijk moeten blijven doen met deze onjuiste vermelding bij alle zelfklevende zegels op dragerpapier. Het zij zo. Overigens is zowel bij het begin als bij het einde van de rol het dragerpapier golvend afgesneden, zoals op de bijgevoegde afbeelding duidelijk te zien is (Afb. 05).

De rolnummers van type 14

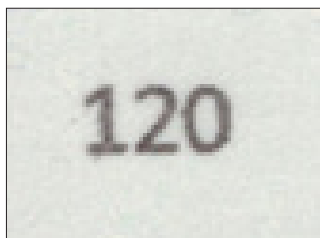
Over de vraag hoe de rolnummers er uit zien kan ik veel schrijven. Ik deed dat al in Bulletin 186, maar voor een verzamelaar werkt een duidelijke afbeelding het meest verhelderend. Een afbeelding biedt bovendien de mogelijkheid om eigen zegels er letterlijk naast te leggen om te vergelijken. Vandaar dat ik hierna alle cijfers (als onderdeel van een rolnummer) heb afgebeeld (Afb. 06-12). Met vier 6-strips uit de 200-rol van de zegels met waarde 1 zijn alle 10 de verschillende cijfers

Afbeelding 05

van de rolnummers tenminste eenmaal vertegenwoordigd. Ook bij de rolzegels met tariefwaarde 2 bevindt zich tussen rolnummer 10 en het einde van de rol tweemaal de tekst "Postzegels bijna op? Bestel ze eenvoudig via www.postnl.nl/postzegels-bestellen" (Afb. 13).

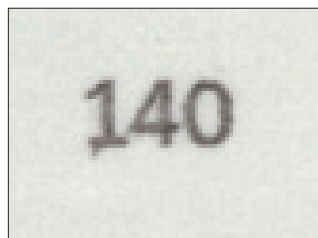
Johan Schaminée 21.03.2020

Afbeelding 06

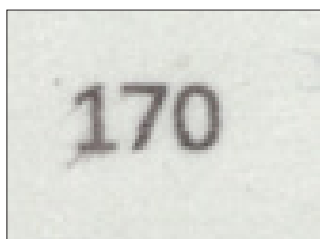
Afbeelding 07

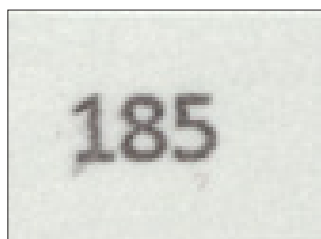
Afbeelding 08

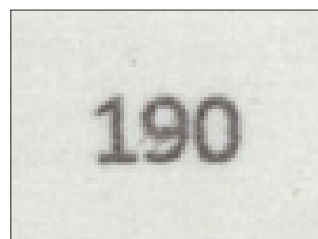
Afbeelding 09

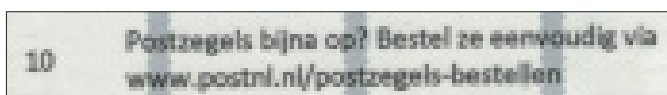
Afbeelding 10

Afbeelding 11

Afbeelding 12

Afbeelding 13

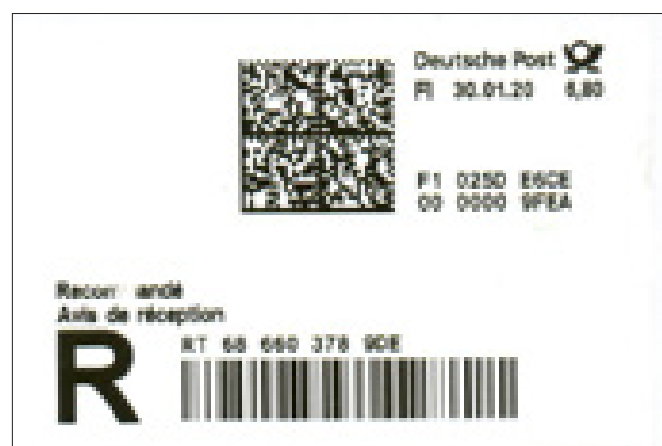
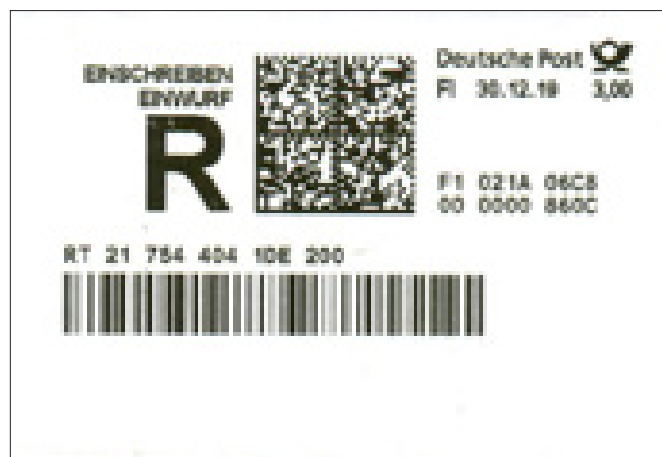
Buitenlandse loketstroken

door
Hens Wolf

In diverse landen zijn onlangs nieuwe types loketstroken in gebruik genomen. Zoals gewoonlijk gebeurt dat zonder voor aankondiging, zodat het gissen is wanneer de eerste rollen van zo'n nieuw type in de printers zijn geplaatst. Ik ga er hieronder enkele na.

Duitsland

Jarenlang heeft de Duitse Post onderstaande loketfrankeerstroken gebruikt. Op deze aangetekende strook (Recommandé) is tevens betaald voor een 'Avis de réception' = bericht van ontvangst. Duidelijk is het Frans nog steeds de wereld posttaal.

In de loop van 2019 is een nieuwe opmaak gekozen.

De strook van 30.12.19 betreft een aangetekende strook met toevoeging EINWURF (brievenbusinworp). De strook van 30.01.20 heeft de opdrukken Recommandé en Avis de réception, net als die van 26.03.09 hierboven, maar dan op een andere plaats.

Spanje

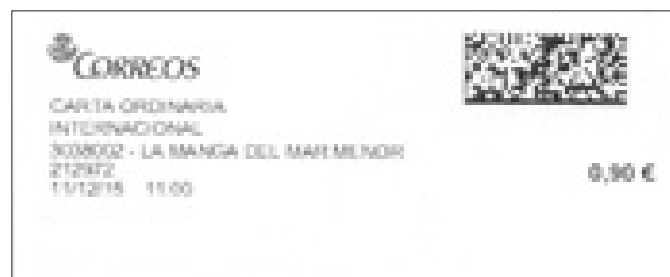
Na de periode met tientallen, meest fraaie uitgaven van het type Epelsa (eerst in peseta's, later in euro's) is de Spaanse post in **maart 2010** overgestapt op een digitaal systeem, ook van Epelsa.

In **2018** is het Correos-logo gewijzigd: het wordt nu met schrijffletters geprint. Bovendien wordt de plaatsnaam cursief gedrukt zonder voorafgaand vestigingsnummer. De datum wordt vet gedrukt en het tarief is een slag groter.

In **2015** is een nieuwe opmaak geïntroduceerd, waarbij meer ruimte is gecreëerd voor een barcode aan de onderzijde.

Begin 2020 (of wellicht al eerder) is het Correos-logo nogmaals gewijzigd: een stuk kleiner en geen vette druk meer.

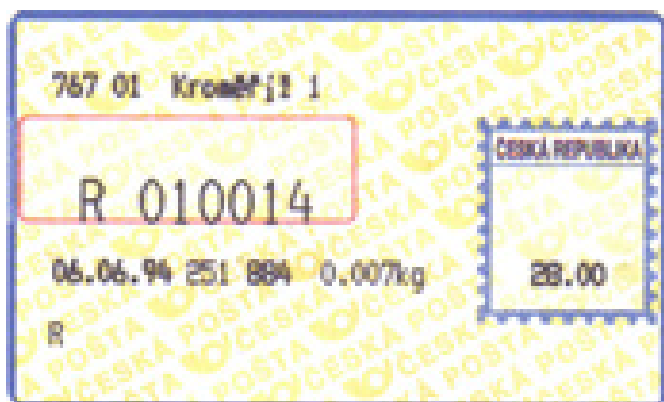

De ruimte naast het Correos-logo wordt gebruikt om er een R (recommandé = aangetekend) of een V (valeur = waardezing) te printen. Aanvankelijk komt de plaatsnaam met vestigingsnummer voor: 0354002 ALICANTE.

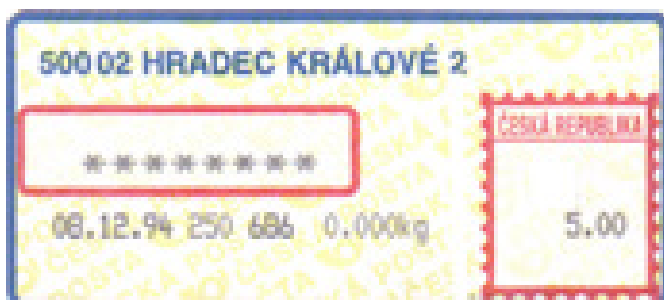

Tsjechië

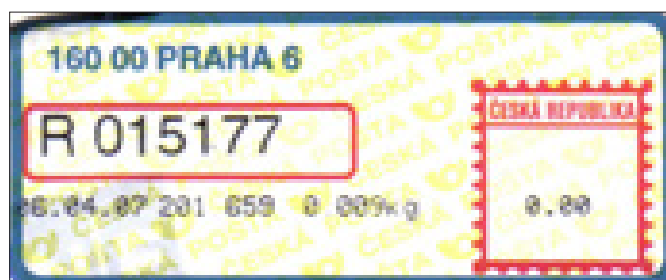
Op 6 juni 1994 heeft Tsjechië voor het eerst loket-frankeerstroken gebruikt.

Al in november 1994 kwamen er nieuwe stroken, die tot in 2019 in omloop zijn gebleven, 25 jaar lang dus.

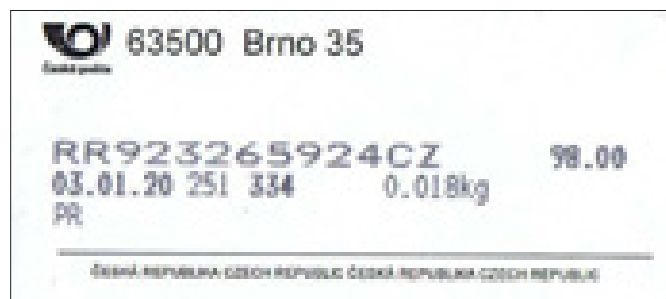

Op 1 mei 2004 is Tsjechië met nog negen andere landen toegetreten tot de Europese Unie. Het land is echter nog geen lid van de Eurozone, maar bereidt zich daar wel op voor. De waardeopdruk blijft dus nog even in Tsjechische Kronen (1 euro is nu ca. 27 Kronen). In juni 2006 zijn in tien postkantoren in Tsjechië frankeermachines in gebruik genomen die een kleiner formaat loketstroken afgaven. De vormgeving van de onderdruk bleef hetzelfde, maar de opdruk werd digitaal aangebracht.

RR782571981CZ

RR923265924CZ

Nieuw zijn vanaf april 2019 stroken met wit papier, waarop het postlogo en de stadsnaam bovenaan zijn voorgedrukt.

Ik onderscheid twee typen opdruk, die het gemakkelijkst zijn te herkennen aan de RR aan het begin van de cijfercode en aan CZ (voor CZECH) aan het eind.

Onderaan ziet men een streep met daaronder de zich herhalende tekst:

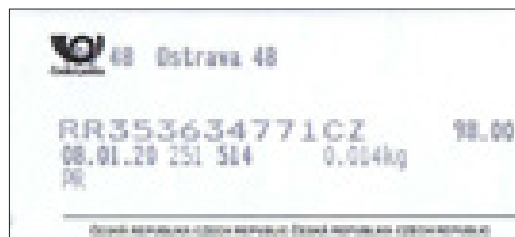
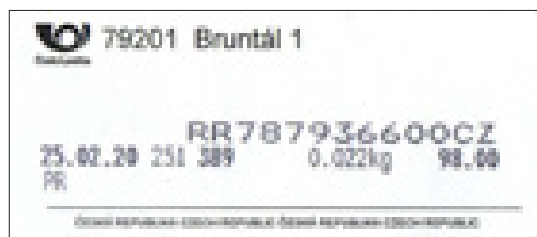
ČESKÁ REPUBLIKA CZECH REPUBLIC ČESKÁ REPUBLIKA CZECH REPUBLIC

Daarnaast doet zich soms de bijzonderheid voor, dat de RR-codereeks naar rechts verschuift, waardoor het tarief 98.00 een regeltje lager wordt geprint.

Eenmaal trof ik een strook aan, waarop de stadsnaam niet was voorgeprint, maar door de frankeermachine zelf op de strook werd aangebracht: 106 48 Ostrava 48.

Tenslotte worden er soms nog restrollen van het oude papier gebruikt. In onderstaand geval van 13 februari 2020 is daarop de stadsnaam voorgeprint, maar door de frankeermachine nog eens in zwart herhaald. Bezien we de RR-codereeks van dichtbij, dan is die aan te merken als een derde type letters en cijfers.

Zo blijven er steeds nieuwigheden bij de postdiensten elders in de wereld opduiken. Daarmee is dit een levendig verzamelgebied, dat steeds uitnodigt tot kritisch kijken.

RR398360114CZ

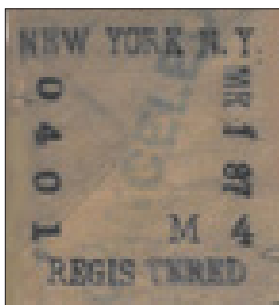
Impressie loketstroken wereldwijd

door
Hans van Apeldoorn

Naast de automaatstroken zijn er ook de loketstroken. Het grootste verschil tussen beide is dat de loketstrook een datum heeft, vaak met uur-aanduiding en alleen frankeergeldig is op de aangegeven datum. De automaatstrook heeft geen datum en is onbeperkt frankeergeldig. Daarnaast zijn er vaak nog andere verschillen doch die zijn minder essentieel.

Loketstroken werden al gebruikt sinds 1897. Vaak gaat het hier om proefmachines die een korte periode in gebruik zijn geweest. Vaak is het bijzonder moeilijk om uit de vroege periode van gebruik nog poststukken of afdrukken te vergaren. Toch wil ik u een korte impressie geven van de vroegste machines wereldwijd.

De allereerste machine is ontworpen en gemaakt door graaf Detalmo di Brazza Savognan. Een ingenieur van Italiaanse afkomst. Deze man had een avontuurlijke instelling. Naast het vervaardigen van zijn machine heeft hij ook een aantal ontdekkingsreizen gemaakt naar Afrika. Het was een machine waar na het inwerpen van geld een afdruk kon worden verkregen.

Van deze machine is een afdruk bekend welke zich in het Museum voor Communicatie in Berlijn bevindt. Tevens is er één brief bekend welke in het bezit is van een Amerikaanse verzamelaar. Er zijn geruchten dat er meerdere machines zijn geweest. Doch enig bewijs hiervoor ontbreekt. Voor een afdruk van deze machine, welke in New York heeft gestaan, verwijs ik naar het stukje van Hens Wolf in het vorige bulletin.

Het volgende land dat overgaat tot het testen van loketmachines is Noorwegen. Van 24 augustus t/m 14 september 1900 staat een machine van de ingenieur Kahrs opgesteld op het hoofdpостkantoor in Kristiana, het latere Oslo. Het betreft een machine die na inworp van 5 öre (groen), tarief binnenland, of een 10 öre (rood), tarief buitenland een afdruk geeft op een poststuk. De verkregen afdruk werd gezien als een bewijs van betaling. De postbeambte diende daarna een postzegel te plakken welke over de afdruk werd geplaatst. Complete afdrukken zijn daarom uitermate zeldzaam.

Vaak ziet men een fragment naast de zegel. Het hier getoonde poststuk is het enig bekende stuk met de 10 öre rood. Er is verder nog een afdruk bekend welke zich in het Noors Postmuseum bevindt. Van de groene afdruk zijn ook maar enkele poststukken bekend. Over de beeldzijde van de kaart is het volgende te vertellen. Deze kaarten zijn speciaal gemaakt voor poolvaarten naar Spitsbergen. Het groene Spitsbergen vignet is een lokale uitgave welke werd gebruikt voor het vervoer naar het vaste land. Hier moest de kaart worden gefrankeerd met een zegel voor transport naar de eindbestemming. Er is in 1900 maar één poolvaart geweest en wel met de SS Auguste Victoria van de Hamburg Amerika Lijn. Het latere Hapag uit Hamburg. De beeldzijde is ontworpen door W.B. Bogh. Dit is een telg uit de beroemde Noorse kunstenaars familie Bogh. Er zijn verschillende afbeeldingen bekend van deze kaarten.

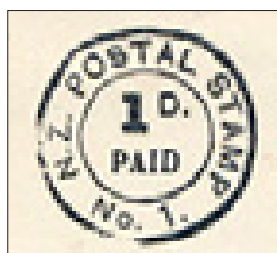

In 1901 vindt de volgende uitvinding plaats door Lars Uchermann. Zijn ontwerp wordt samen met Nils Krag

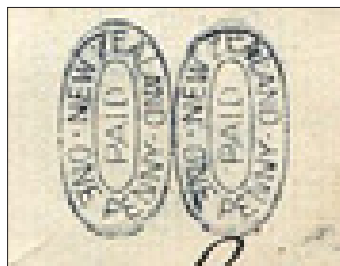

verder ontwikkeld en hij verkrijgt in 1903 het patent. Deze machine werkt ook na inworp van een muntstuk. Ook hier zijn maar twee waarden mogelijk. De 5 öre groen en de 10 öre rood.

Er zijn van deze machine een 7-tal in gebruik geweest. Ondanks dat zijn maar enkele poststukken bekend van de 5 öre. Volgens gegevens van de Krag Maskinfabrikk zijn er een 15-tal van vervaardigd. Het is niet bekend of deze ook allemaal in gebruik zijn geweest. Vervolgens komt in Nieuw Zeeland een machine op de markt onder de naam Moss. Ook hier gaat het om machines die werken na inworp van een muntstuk. Van 31 maart 1904 t/m 10 augustus 1904 zijn een 4-tal verschillende typen in gebruik.

Op 7 juli 1904 wordt nog een ander merk machine geïntroduceerd onder de naam Wales. Deze is in gebruik geweest tot 7 februari 1905 en kende een 2-tal typen.

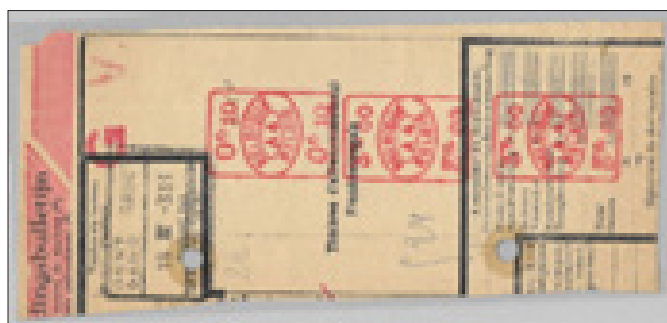
Hierna zijn veel verschillende typen van diverse fabrikanten gebruikt. Ook zijn deze gebruikt bij andere overheidsinstellingen. Nieuw Zeeland kent een heel scala loketmachines en het voert te ver om deze allemaal te behandelen.

In Engeland vindt in 1912 een proef plaats met een machine welke is geproduceerd door Wilkinson. De machine heeft gestaan op het hoofdpstkantoor in Londen van 25 januari t/m 31 augustus 1912. Het betrof

ook hier weer een machine die na inworp van een muntstuk een afdruk plaatste op een poststuk. Daarna diende men het poststuk aan het loket te laten voorzien van een stempel. Deze proef is vooraf aangekondigd via de krant. Dit resulteerde in een grote toeloop op de eerste dag. Daarna nam de belangstelling snel af. Van de bekende afdrukken zijn er vele die vaag en onduidelijk zijn. Ook afdrukken van na de eerste dag zijn schaars.

Ook in Egypte heeft men een proef genomen met een loketmachine. De ontwerper was de jonge ingenieur Kamal Chewkat Nessim. De machine is gefabriceerd door de bekende Duitse firma Klüssendorf uit Berlijn-Spandau. De machine heeft gestaan op het hoofdpstkantoor van Cairo en wel van 1 januari t/m 25 mei 1934. Het gebruik van de machine ging als volgt. Men legde het poststuk op een plaat. Vervolgens wierp men een muntstuk in de machine die vervolgens de afdruk op het poststuk plaatste. Daarna belandde het poststuk via een gleuf in een opvangbak.

In België hebben heel veel loketmachines van diverse fabrikanten dienst gedaan. Overbekend zijn de machines van Satas en Framax die vrijwel op elk postkantoor voorkwamen. Minder bekend zijn de Hasler spoorwegloketmachines. Deze waren al in 1928 in gebruik. De laatste bekende datum van deze machines is van 18 februari 1933. Er zijn een vijftal machines gebruikt en deze zijn herkenbaar aan A2, A3, A4, A6 en A8. Dit staat midden in de cirkel. Zij komen ook alleen maar voor op spoorwegvrachtbrieven.

Délivrance de Marchandises
N° 1234

Origine: S. A. MAISON ROBBERTS
Destination: FRANCO

Marchandises: TEXTILES (450 Kgs/M²)
L. A. B. D. 1/10/41

[illegible]

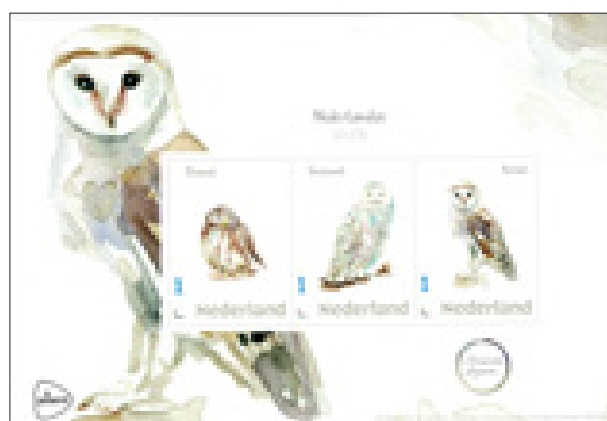
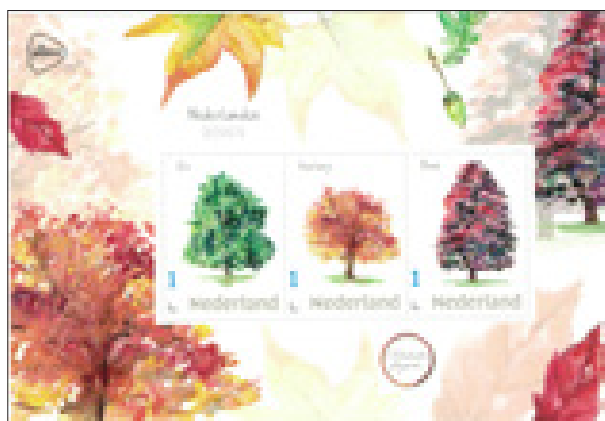
СССР

103009

Москва, 1989

Rotterdam 1975

[illegible]

Nieuwe recente uitgiften

Beleef de natuur: Bomen & Bladeren

In de reeks Beleef de natuur verscheen op 16 september 2019 het achtste zegelvelletje als onderdeel van een postset. Het zegelvelletje met drie zegels toont drie verschillende typisch in het Nederlandse landschap voorkomende bomen op de zegels: een eik, een kastanje en een beuk. Op de velrand zijn de kastanje en de beuk deels opnieuw afgebeeld, samen met de bladeren van de drie bomen en een vrucht van de eik, maar niet van de beuk en de kastanje. Het kader van de zegels in het velletje is het grijze kader van de actueel te bestellen persoonlijke postzegels. Het raster is gelijk aan dat van de basiszegels in de velletjes van 10 zoals die via de internetapplicatie te bestellen zijn.

De tekeningen van de bomen en op de velrand zijn evenals die van de eerdere uitgaven van de hand van de illustrator Michelle Dujardin. Deze zegelvelletjes zijn gedrukt in Offset bij JESP te Haarlem. Het artikelnummer bij de Collect Club was 790021 en de verkoopprijs € 4,95. Daarvoor ontving u naast het zegelvel ook 3 ansichtkaarten met daarop de afbeeldingen van de genoemde bomen. Inmiddels is deze postset niet meer verkrijgbaar bij de Collect Club. Overigens werd een complete postset gratis meegeleverd bij een bestelling van € 15,00 bij de Collect Club, binnen de actieperiode en zolang de voorraad strekte.

Beleef de natuur: Nederlandse uilen

In dit voorjaar verscheen postset 9 in deze reeks, uiteraard weer met illustraties van Michelle Dujardin en thans met als thema Nederlandse uilen. Op de zegels zijn afgebeeld de steenuil, de sneeuwuil en de kerkuil. Deze aquarellen zijn werkelijk zeer fraai en levensecht en doen onmiddellijk denken aan de prachtige aquarel-schilderingen van Rien Poortvliet, wiens werk voor een deel ook vanaf dit voorjaar op een serie zegelvelletjes met het persoonlijke zegelkader

verschijnt. U leest daarover elders in dit Bulletin in de rubriek Persoonlijke postzegels.

Overigens is het wat pretentius om de sneeuwuil onder de Nederlandse uilen te scharen, want het verspreidingsgebied van deze fraaie uil is het noordelijke deel van Europa, Azië en Noord-Amerika. Daar leeft deze uil met name op de besneeuwde toendra's waar hij zich met zijn witte verentooi prima gecamoufleerd weet. Deze sneeuwuil kan in strenge winters zeer sporadisch als dwaalgast in Nederland worden waargenomen, maar daarmee is het nog geen Nederlandse uil. Dit in tegenstelling tot de steenuil en de kerkuil die wel als inheems kunnen worden aangemerkt. Met deze uilen, evenals ook met bosuil in Nederland gaat het goed. In de nieuwsbrief van de Vogelwerkgroep Boxmeer en omstreken, die ik recent ontving, las ik dat er in 2019 in totaal 72 vogelkasten voor steenuilen, die door deze werkgroep zijn geplaatst, waren bewoond en dat van daaruit 320 jongen zijn uitgevlogen. In 2018 waren er dat 251. Voor de kerkuil waren dat 26 bewoonde kasten en 120 uitgevlogen jongen ten opzichte van 5 in 2018. Voor de derde uilensoort in Nederland, de bosuil, die m.i. beter had gepast op een zegelvelletje met Nederlandse uilen, waren de cijfers: 10 bewoonde kasten in 2019 met 25 uitgevlogen jongen en ook hier was dat (net) iets meer dan de 24 in 2018.

Ook deze zegelvelletjes zijn gedrukt in Offset bij JESP te Haarlem. Het artikelnummer bij de Collect Club is 800027 en de verkoopprijs bedraagt € 4,95. Daarvoor ontvangt u naast het zegelvel ook 3 ansichtkaarten met daarop de afbeeldingen van de genoemde uilen. Ook deze postset wordt eenmalig per klant gratis meegeleverd bij een bestelling van tenminste € 15,00 bij de Collect Club, binnen de actieperiode en zolang de voorraad strekt.

Johan Schaminée 31.03.2020

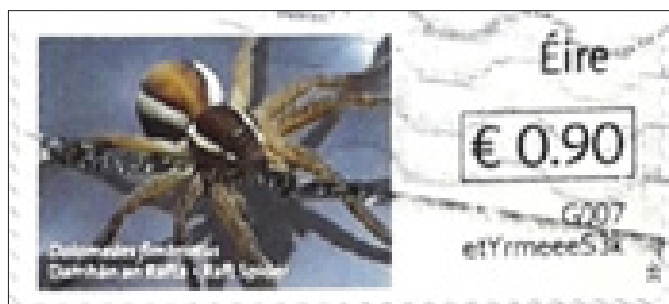
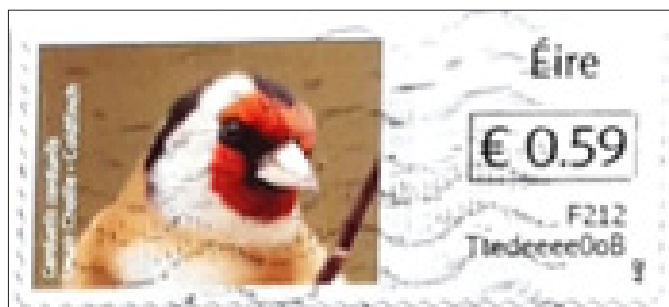
Ierland SOAR (= Stamps On A Roll)

door
Paul Dek

Op de bijeenkomst van december 2019 in Rotterdam heb ik de aanwezige leden verteld, dat het EPO-mysterie (zie Bulletin 185) toch anders bleek dan ik had gedacht. Dankzij Rein Bakhuizen van den Brink kwam ik er achter dat de letter O geen letter was, maar het cijfer 0. Het EPO-mysterie bestaat dus niet! Gelukkig kon Rein het me vertellen: EP betekent Easy Post. Daar had ik nog nooit van gehoord. De nul was trouwens niet echt nodig.

Easy Post is een manier voor bedrijven die zeer veel post verzenden. Ze hebben andere computers (desktops) dan die van de An Post (= de Ierse Post). Blijkbaar is dat commercieel gunstig voor de bedrijven. De vraag is of dat ook geldt voor de Post. Inmiddels zijn er andere landen die Easy Post ook gebruiken, onder andere Amerika, Duitsland, Engeland, Canada, België en mogelijk nog meer. Voor zover ik weet is Ierland de enige waarbij de Easy Post ook zichtbaar is op de postzegels. Voor mij is dat een filatelistische lekkernij.

In ons Bulletin nr. 185, blz. 39, afbeelding 8, heb ik al laten zien dat er zegels waren in 2013 waarbij het porto in een rechthoek staat (boxed values). Meestal bleek dat het porto lager was dan standaard. Dat is het principe van Easy Post, korting! Blijkbaar was het nodig om een geheimzinnige code te gebruiken voor de bedrijven. Ik zal er nog een paar laten zien. Trouwens met veel letters e.

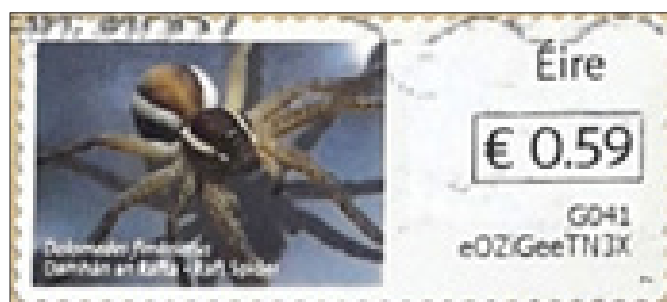

Op de oudste zegel met een boxed value die ik heb, staat: E030.

Dit geeft de datum aan, op een ouderwetse manier. Dat zit zo: Ierland begon met digitale zegels in 2008. De datum werd geprint met een hoofdletter en drie cijfers. 2008 werd een A en drie cijfers geven aan de hoeveelste dag van het jaar. Dus maken de E (vier letters verder dan de A) en de cijfers 030 samen: 30 januari 2012. Trouwens zonder code. Dat is vreemd. Ah, nou zie ik het: de boxed value € 0.54 staat veel te laag. Waarom is niet duidelijk; misschien manipulatie of onhandigheid? In elk geval zijn de letters van de code ook te laag en dus niet zichtbaar. Een apart geval, want ik heb het verder nooit meer gezien. Altijd leuk!

De hoofdletters voor het jaar gaan door tot en met 2014: G. In 2015 dus geen H meer. Sterker nog: in 2015 kwam er zelfs geen serie van acht nieuwe zegels. Opmerkelijk, maar dit terzijde. Mijn laatste datum met boxed values met hoofdletter G is G041, dus 10 februari 2014.

Daarna kwam Easy Post. Mijn eerste Easy Postzegel had als datum: 14143, 23 april 2014. In die ruim twee maanden hebben zich dus twee flinke veranderingen voorgedaan: nl. jaartallen A t/m G verdwijnen definitief en worden voortaan cijfers (digits), zoals 14 voor 2014, gevolgd door 143 voor de dag van het jaar. Value boxes bevatten nu EP voor Easy Post; geen andere codes meer.

Dit zijn mijn persoonlijke gegevens; het is best mogelijk dat die beide veranderingen zelfs tegelijk hebben plaats gevonden. Overigens vind ik zo'n datum niet bepaald handig; denk eens aan schrikkeljaren. Waarom niet 23-04-14? Voor het buitenland lijkt me het een tikje onhandig.

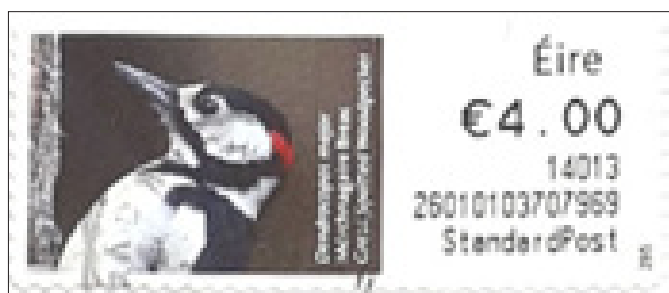
Laten we even samenvatten wat de verschillen zijn tussen Easy Postzegels en de gewone.

EP: met boxed values. Code, vroeger met onbegrijpelijke codes; sinds 2014 met EP0 met nog vier cijfers. De rolnummers van de Post hadden cijfers van 1 tot 600.

Die van Easy Post waren tot nu toe ook cijfers boven de 1600. Gemeenschappelijk is het datum-systeem: YYDDD (Y=year en D=Day) sinds 2014. Nog één verschil: bij de gewone zegels staat onder de datum nog een serie van (doorgaans) 14 cijfers. Het zijn digits: deze geven aan waar de zegel is gekocht, welk kantoor, welke computer en de hoeveelste koop van die computer op die dag. Resultaat: je hebt dus nooit twee de zelfde zegels.

Naast de digits kom je ook tekst tegen, tenminste bij de postkantoren, maar niet bij kiosken. De tekst laat zien welke verzendwijze is gekozen. De volgende keuzen zijn: StandardPost, RegisteredPost (aangetekend), ExpressPost, ExpressPost w/Sig (per expres, maar ook aangetekend. w/Sig betekent 'with signature' = met handtekening). De laatste is zeldzaam: eCOMM Express.

An Post verzendt 's nachts niet. Wie dat dan toch wil, moet per koerier laten verzenden. Dat kost dan wel extra.

Een speciale pre-paid aangetekende zegel voor eindexamens

In de actualiteitenrubriek op onze website (www.postaumaat.nl) maakte ik reeds melding van een doorwerking van het coronavirus in de Nederlandse filatelie en met name het uitgiftebeleid van PostNL.

Sedert 2014 geeft PostNL speciaal voor de aangetekende verzending van eindexamens een postzegel uit. Naar mijn mening is dit een postzegel, evenals dat bij de pakketpostzegels het geval is. Er wordt immers betaald voor een postale dienst (aangetekende verzending van in casu een brief tot maximaal 2 kg.), waarvoor de op de enveloppe (of een pakket) te plakken zegel als bewijs van betaling geldt. Bijzonder is dat het om aangetekende verzending van een specifieke soort documenten gaat, te weten eindexamens.

Doorwerking coronacrisis

Vanaf begin februari waren deze zegels te bestellen en normaliter blijven deze zegels te bestellen tot de periode dat de herkansingen van de eindexamens zijn afgerond. Toen minister A. Slob van Onderwijs (officieel: Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media) op 24 maart jl. bekend maakte dat de landelijke eindexamens dit jaar geen doorgang vinden als uitvloeisel van de maatregelen ter beteugeling van de coronacrisis, bestelde ik voor de zekerheid nog enkele van deze zegels. Deze zegels werden op 26 maart via de post bezorgd. Een blik op de website van PostNL op diezelfde dag leerde dat deze zegel verdwenen was van de website en dus niet meer te bestellen was. Een rechtstreeks gevolg van de corona-crisis derhalve!

Bijzonder type postzegel

Anders dan bij een doorsnee postzegel geldt dat deze zegel op een vel in A5-formaat wordt geleverd met daarop aanwijzingen voor het gebruik en de mogelijkheid om het verzendadres voor de eigen administratie te vermelden. Ook is de barcode van het zegel op het betreffende formulier vermeld, zodat de zending via Track & Trace door de verzender gevolgd kan worden en de barcode daarbij automatisch beschikbaar is. Het zegelgedeelte dat zelfklevende gom bevat, bevindt zich op de onderste helft van het vel en kan eenvoudig daarvan verwijderd worden om vervolgens op een enveloppe geplakt te worden.

Deze zegels worden speciaal gebruikt voor de verzending van door eindexamenleerlingen gemaakte eindexamens om die na de correctie door de eigen docent te laten beoordelen door een onafhankelijke docent van een andere school, teneinde een objectieve beoordeling van de eindexamens te waarborgen. De verzending kan overigens ook nog steeds met een standaard aangetekende verzending, gefrankeerd met postzegels of met een frankeerstrook geprint op een pakketpunt of bij een servicebalie van PostNL. Deze speciale zegels, die dezelfde kostprijs hebben als die van een dergelijke gewone aangetekende verzending, bieden echter administratief wat extra gemak en maken een brief voor de besteller, maar ook in het geautomatiseerde postverwerkingssysteem ook duidelijker herkenbaar als eindexamenzending.

Drie verschillende versies

Aangezien deze zegels reeds in 2014 voor het eerst zijn uitgegeven is het niet geheel onbegrijpelijk dat er inmiddels een drietal verschillende versies (en dus hoofdnummers) zijn verschenen. Deze zullen hierna worden besproken.

De eerste versie (Afb. 01A + 01B) bevat tussen de dubbele rode kaderlijn geen tekst. Op afbeelding 1B is dat het best te zien. Wat verder bij deze zegels opvalt is dat er naast het barcodenummer dat is vermeld ook aan de rechterbovenzijde van het zegel een volgnummer is opgenomen. Op de zegels van deze eerste variant is uitsluitend aan de barcodenummers te zien dat het om een specifieke categorie zegels gaat. Deze barcode begint namelijk met de letters S voor aangetekend en EXAM ter aanduiding van het doel van gebruik, het versturen van eindexamens. Onder het zegel is nog de tekst vermeld: "Gelieve de NAW gegevens met zwarte pen in te vullen". Daaronder volgt in de tweede tekstregel onder het zegel nog een verwijzing naar de website van PostNL.

Afbeelding 01A

Afbeelding 01B

Het webadres is niet vetgedrukt. Voorts is er nog een nummer op het zegelvel vermeld en wel linksonder in de hoek, juist buiten het zegel. Het lijkt erop dat dit een serie- of typeaanduiding is dat per versie wisselt. Bij versie 1 luidt dit nummer: 'P2281 (0413)'.

De tweede versie, die zover ik kan nagaan in 2018 in omloop is gekomen (Afb. 02A + 02B) heeft aan de onderzijde tussen de rode kaderlijnen als tekst vermeld:

Afbeelding 02A

"Indien dit examenstuk wordt gevonden bel PostNL op nr 058 233 3313". Voorts is de tekst onder het zegel gewijzigd en luidt die thans: "Wij verzoeken u de NAW-gegevens met zwarte pen in te vullen."

Ik heb de betreffende teksten letterlijk overgenomen. Bij een nauwkeurige vergelijking valt in eerste instantie natuurlijk op dat het wat formelere 'Gelieve' is

Afbeelding 02B

Afbeelding 03B

vervangen door 'Wij verzoeken'. Echter ook het koppelstreepje tussen NAW en gegevens is in de tweede versie toegevoegd, evenals de punt aan het einde van de zin.

Bovendien is het webadres waarnaar wordt verwezen in deze tweede tekstregel anders dan bij de eerste versie wel vetgedrukt.

Afbeelding 03A

De derde versie van deze zegels bevat in het rode kader, thans aan de bovenzijde de tekst: "If this package is found, call PostNL +31 (0)58 233 3313". Bovendien is thans in het groene vlak op het zegel boven de barcode tussen de vermelding 'R nl Aangetekend' en 'Pre-paid' het woord 'EXAMENS' vermeld, waardoor er bij deze versie voor het eerst op het zegel duidelijk omschreven is dat dit zegel gebruikt wordt voor de verzending van examens. Deze versie is na februari 2019 in omloop gekomen. Het nummer linksonder luidt bij deze versie: 'P2281 (0319)'

Wat de tekst tussen de rode kaderlijnen betreft is op de bijgevoegde afbeeldingen al duidelijk vast te stellen dat die voor normale mensen nog veel te klein is afgedrukt om te kunnen lezen en ik vraag me dan ook af of de toevoeging van deze tekst ook nog eens in de Engelse taal wel een toegevoegde waarde heeft. Anderzijds geldt echter ook weer: 'baat het niet, dan schaadt het niet'.

Druktechnische aspecten

Ik neem aan dat deze zegels zijn gedrukt bij de firma Lijnco in Groningen. De druktechniek is Rasterdiepdruk (RDD). De gebruikte rasters voor de groene en oranje vlakken op het zegel zijn behoorlijk grof.

Johan Schaminée 26.04.2020

